პროლეტარელო ყველა ძვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

№ 156 (20197) — სამშაბათი, 5 ივლისი, 1988 წელი. — ფასი 3 კაპ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გუშინ, დღეს, ხვალ

ფაქტი ■ მოვლენა ■ კომენტარი

ზესტაფონელ მეტალურგთა წვლილი

ზესტაფონის ფეროშენადნობთა ქარხანაში დაავალების გადაჭარბებით გამოშვებულია ათობით ტონა მაღალხარისხოვანი შენადნობი. სადნობ საამქროში, სადაც შრომობს კონფერენციის დელეგატი ვახტანგ არაბიძე, დამატებითი პროდუქციის. მნიშვნელოვანი ნაწილი დამზადდა წლის დამდეგიდან დაზოგილი სპობლობთა და ელექტროენერგიით.

▼ ▼

გადაჭიდულნი ასიათასობით ტონა ტვირთი

ასიეიტკაკასიის რკინიგზა ამ სეზონთისა და საქართველოს სახალხო მეურნეობასა და მოსახლეობას მიაწოდა დაპირებულზე მეტი ასიათასობით ტონა სამრეწველო პროდუქცია და სხვადასხვა საქონელი. ამასთან სახალხო-სამეურნეო ტვირთის გადატანისა და მგზავრთა გადაყვანა-სათვის დაიხარჯა 5200 ათასი კილოვატსაათით ნაკლები ელექტროენერგია, ვიდრე შარშან შესაბამის პერიოდში.

▼ ▼

გეგმა — ვადამდე

ვადაზე ერთი კვირით ადრე შეასრულა ნახევარი წლის დამატებული დავალება რესპუბლიკის სამანათო-კომუნალური მეურნეობის სამინისტროს საწარმოო გაერთიანება „სამკომუნთბიტერნერგოგაზ“ სარემონტო-მექანიკური ქარხნის კოლექტივმა. საწარმოო გეგმა 101,6 პროცენტით შესრულდა. ვადამდე განაღდეს ექვსი თვის დავალება „საქსინთალის“ ელექტროტექნიკური საწარმოს მრრომელებმაც. ექსპლოატაციის დავალება 102 პროცენტით შესრულდა წარმოებისა კი 105 პროცენტით.

▼ ▼

საკვები — ხარისხიც, რაოდენობაც

ფილნ ახმეტელმა საკვებმომპოვებლებმა გამოზამთრებისათვის 15 ათასი ტონა სენაჟი უნდა დაამზადონ. კარგად გაისარჯნენ ალვანის მეცხვარეობის სამეურნეობის მეურნეობის მშრომელები, მათ 4.200 ტონის ნაცვლად სასენაჟე ორმოებში 5.000 ტონა ყუათიანი სანაკები ჩაიღეს. გეგმიურზე მეტი სენაჟი დაამზადეს ასევე პანკისელმა და ზემოხოდანელმა საკვებმომპოვებლებმა.

სკკპ XIX საკავშირო კონფერენციის რეზოლუციები

საბჭოთა საზოგადოების დემოკრატიზაციისა და პოლიტიკური სისტემის რეფორმის შესახებ

1. ქვეყნის გარდაქმნის, რევოლუციური განახლების სამი წლის გამოცდილებამ, პარტიული და საზოგადოებრივი ცხოვრების დემოკრატიზაციამ დღის წესრიგში დააყენა პოლიტიკური სისტემის ღრმა რეფორმის აუცილებლობა.

საბჭოთა სახელმწიფო იშვა, როგორც პროლეტარიატის დიქტატურის იარაღი და საზოგადოებრივი განვითარების გარკვეულ სტადიაზე საერთო-სახალხო სახელმწიფოდ გადაიქცა. ახლა ამოცანა ის არის, რომ საბჭოთა სახელმწიფოებრიობა სრულდ შეესაბამებოდეს ამ ცნებას, რომ ყველა საქმეს ქვეყანაში წყვეტდნენ ხალხი და მისი სრულუფლებიანი წარმომადგენლები, ეფექტიანად ბალანსდებოდნენ მის სრულ და ქმედით კონტროლს.

პოლიტიკური სისტემის მომავალმა რეფორმამ, კონფერენციის აზრით, უნდა გადაჭრას შემდეგი ამოცანები:

— მაქსიმალური ასპარეზი მისცეს საზოგადოების თვითმმართველობას, პირობები შეექმნას მოქალაქეების, ხელისუფლების სამთავრობო ორგანოების, პარტიული და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების, შრომითი კოლექტივების ინიციატივების სრულ განვითარებას;

— გამოთოს ყველა კლასისა და სოციალური ჯგუფის ინტერესებისა და ნების დემოკრატიული გამოვლენისა და ფორმირების, საბჭოთა სახელმწიფოს საშინაო და საგარეო პოლიტიკაში მათი შეთანხმებისა და რეალიზაციის მექანიზმი;

— უზრუნველყოს ყოველი ეროსა და ეროვნების შემდგომი თანასისუფალი განვითარება, ინტერნაციონალიზმის პრინციპებზე მათი მეგობრობისა და თანასწორუფლებიანი თანამშრომლობის განმტკიცების პირობები;

— რადიკალურად განამტკიცოს სოციალისტური კანონიერება და მართლწესრიგი, რათა გამორიცხოს ხელისუფლების უზურპაციისა და ბიროკრატად გამოყენების შესაძლებლობები, ეფექტიანი წინააღმდეგობა გაუწიოს ბიუროკრატიზმსა და ფორმალიზმს, უზრუნველყოს მოქალაქეთა კონსტიტუციური უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვა, აგრეთვე საზოგადოებისა და სახელმწიფოს მიმართ მათ მიერ მოვალეობათა შესრულების სიმტკიცე გარანტიები.

— ზუსტად გამიჯნოს პარტიული და სახელმწიფო ორგანოების ფუნქციები კომუნისტური პარტიის, როგორც საზოგადოების პოლიტიკური ავანგარდის, როლისა და საბჭოთა სახელმწიფოს, როგორც ხალხის ხელისუფლების ორგანიზაციისა და იარაღის როლის ლენინური კონცეფციის შესაბამისად;

— შექმნას ეფექტიანი მექანიზმი, რომელიც უზრუნველყოფს პოლიტიკური სისტემის დროულ თვითგანახლებას ცვალებადი საშინაო და საერთაშორისო პირობების გათვალისწინებით, ცხოვრების ყველა სფეროში სოციალისტური დემოკრატიისა და თვითმმართველობის პრინციპების განვითარებასა და დანერგვას.

პოლიტიკური სისტემის რეფორმას კომპლექსური ხასიათი უნდა ჰქონდეს, მოიცვადეს მის ყველა რგოლს, ხორციელდებოდეს კოორდინირებულად ეკონომიკისა და მთელი საზოგადოების გარდაქმნასთან ერთიანებით, ამასთან რაც შეიძლება მოკლე ვადებში.

2. პოლიტიკური სისტემის რეფორმის გადაწყვეტი მიმართულებაა სახალხო დეპუტატთა საბჭოების ჩვენს ქვეყანაში სოციალისტური სახელმწიფოებრიობისა და თვითმმართველობის საფუძველის სრულძალაუფლებიანობის უზრუნველყოფა.

კონფერენციის აზრით მიიჩნია განმტკიცდეს საბჭოების საკანონმდებლო, მმართველობითი და საკონტროლო ფუნქციები, განსაზღვრულად და გადასაწყვეტად გადაიცეს მათ სახელმწიფო, სამეურნეო და სოციალურ-კულტურული ცხოვრების ყველა მნიშვნელოვანი საკითხი, ადგილს არჩევითი ორგანოების ხელმძღვანელი მდგომარეობა აღმასრულებელი ორგანოებისა და მათი აპარატის მიმართ. პარტიის პოლიტიკა — ეკონომიკური, სოციალური, ეროვნული — უნდა განხორციელდეს უშუალოდ ყოველისა სახალხო წარმომადგენლობის ორგანოების მეშვეობით.

ადგილობრივ საქმეთა ხელმძღვანელობის ორორგანიზაცია უნდა მოხდეს თვითმმართველობის, თვითდაფინანსების, თვითუზრუნველყოფის, საერთო-სახელმწიფო ინტერესებთან რეგიონალური ინტერესების შეთანხმების პრინციპებზე. საამისოდ უნდა შეიქმნას რეალური პირობები, რომლებიც უზრუნველყოფენ საბჭოების პასუხისმგებლობასა და დამოუკიდებლობას საქვეყნაური ტერიტორიების კომპლექსური განვითარების პრობლემათა გადაჭრაში. მათ უნდა ჰქონდეთ მაკარი, ეონმდეადინან ნორმატივებზე დაფუძნებული შემოსავლის წყაროები, მათ შორის ამ ტერიტორიაზე მდებარე ყველა საწარმოსაგან მიღებული შემოსულობანი, ისინი უნდა აგროვებდნენ მოსახლეობის ცხოვრების ეკონომიკური განვითარებისა და გაუმჯობესების, გარემოს დაცვის, სხვა საჭირბოროტო ამოცანების გადაწყვეტისათვის საჭირო სახსრებს, ქმნიდნენ ბიუჯეტისგარეშე სახსრებს, მათ შორის მოსახლეობისაგან მიღებული შემოსულობით, მეურნეობის უნარიანი ხელმძღვანელობისა და სოციალისტური გრეგლიანობის შედეგად მიღებული სახსრების თავისუფლად განკარგვის მტკიცე გარანტიები საფუძველზე.

უნდა განეაახლოთ თვით საბჭოების მუშაობის ორგანიზაციაც: გადეფარეოოთ იმ საკითხთა წრე, რომლებიც წყდება მხოლოდ ხალხებზე; გავითვალისწინოთ დეპუტატთა პეიოდიული განთავისუფლება სამსახურებრივი და საწარმო მოვალეობებისაგან საბჭოებში, მუდმივ კომისიებსა და საარჩევნო ოლქებში მუშაობისათვის, და ეხელმძღვანელოთ იმით, რომ ყოველ საბჭოს კანონის ფარგლებში სრული შესაძლებლობა აქვს აირჩიოს თავისი საქმიანობის ფორმები და მეთოდები ადგილობრივი პირობების შესაბამისად. აღმასკომების შექმნის, აღმასკომების განყოფილებების, სამმართველოების, სამსახურების ხელმძღვანელთა დანიშვნისა და დამტკიცების დროს წესად უნდა იქცეს რამდენიმე კანდიდატურის დასახელება, ფარული კენჭისყრა, კონკურსების მოწყობა. უნდა მივაღწოთო, რომ ყველა რგოლის საბჭოების მუშაობა მიმდინარეობდეს საჯაროდ, და შუდამ ამომრჩეველთა თვალთახედვის არეში იყოს.

კონფერენციამ ხმარი დაუჭირა იმას, რომ ხელისუფლების ადგილობრივ ორგანოებში სასოფლო და სადაბო ორგანოების გარდა, აირჩიოთ საბჭოების მუდმივმოქმედი პრეზიდიუმები და უკლებლივ ყველა საბჭოში ფარული კენჭისყრით — მათი თავმჯდომარეები. ეარიმმადგენლობითი ორგანოების როლის გაძლიერების ხელს შეუწყობს საბჭოების თავმჯდომარეთა თანამდებობაზე, როგორც წესი, შესაბამისი პარტიული კომიტეტების პირველი მდივნების რეკომენდაციის.

ყველა საფუძვლის ადგილობრივი საბჭოების აღმასრულებელ კომიტეტთა წევრები, აგრეთვე მათი განყოფილებებისა და სამმართველოების, ხელმძღვანელები, მოსამართლენი, სახელმწიფო არბიტრები და პროკურორები ვერ შეეკენ შესაბამისი საბჭოს დეპუტატთა შემადგენლობაში. ასეთი პრინციპი უნდა გავრცელდეს მთავრობის წევრებზე და სსრ კავშირის, მოკავშირე და ავტონომიური რესპუბლიკების უწყებათა ხელმძღვანელებზე.

მნიშვნელოვანი დემოკრატიული დანაწესი იქნება არჩევითი თანამდებობების, აგრეთვე იმ თანამდებობათა დაკავების შეიდზედ ორი ვადით შეზღუდვა, რომლებზეც უნდა დანიშნონ და დაამტკიცონ საბჭოებმა.

საბჭოების, ავტორიტეტისა და გავლენის ადგილსამყოფის საკითხია არსებითად განახლდეს მოქმედი საარჩევნო სისტემა. ამიტომ პოზიტიურად აფასებს რა სკკპ XXVII ყრილობის შემდეგ ამ სამეფო შეეხნილ გამოცდილებას, კონფერენციას სპეციალურ მიიჩნია უფრო მეტის გაკეთება, უზრუნველყოფილ კანდიდატურების შეუზღუდავი დასახელება, მათი ფართო და თავისუფალი განხილვა, საარჩევნო ბიულეტენებში შეეიტანონ კანდიდატების მეტი რიცხვი, ვიდრე მანდატია, მკაცრად დაეცვათ არჩევნების დემოკრატიული პროცედურები, დეპუტატების რეგულარული ანგარიშები და მათი გამოუვეევის შესაძლებლობა. ერეკეი უფლებამოსილებანი უნდა მიენიჭოთ საოლქო არჩევნებისწინა კრებებს, რომლებიც უნდა გადაიკვნენ შეჯიბრების საფუძველზე დეპუტატობის კანდიდატთა შერჩევის დემოკრატიულ ფორმებად. საბჭოები ნამდვილად მომზადეს შეჯიბრების საფუძველზე დეპუტატობის კანდიდატთა გადაიქცევიან მაშინ, თუ მათში აირჩევენ პრინციპულ, ფართო სახელმწიფო მსოფლმხედველობის მქონე ადამიანებს, რომლებიც მტკიცედ დგანან სოციალისტური განახლების პოზიციებზე, უნარი შესწევთ ღირსეულად წარმომადგენონ თავიანთი ამომრჩეველები და აქტიურად განახორციელონ მათთვის მინიჭებული უფლებები.

კონფერენცია გამოთქვამს აზრს, რომ სახალხო დეპუტატთა ყველა საბჭოსთვის დადგინდეს უფლებამოსილების ერთი ვადა — 5 წელი.

განაზოგადეს რა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის თეზისების გამო დისკუსიის შედეგები და გაითვალისწინეს თვით კონფერენციაზე განხილვა, დელეგატებს საჭიროდ მიაჩნიათ მოეწყოს სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოების რეკონსტრუქცია და მხარს უჭერენ იმას, რომ ქვეყნის ხელისუფლების უმაღლესი ორგანო გახდეს სსრ კავშირის სახალხო დეპუტატთა ყრილობა, რომლის შემადგენლობაში ტერიტორიული და ეროვნულ-ტერიტორიული საარჩევნო ოლქებისაგან დეპუტატებთან ერთად უნდა შევიდნენ დეპუტატები, რომლებიც წარმოადგენენ პოლიტიკური სისტემის ძირითად რგოლებს. პარტიას, პრიფკავშირებს, კომკავშირს, სხვა მასობრივ საზოგადოებრივ, აგრეთვე კოოპერაციულ, შემოქმედებით, სპეციალურ ორგანიზაციებს, რომლებიც დემოკრატიული გზით აირჩევიან ყრილობებზე ან მათი ცენტრალური ორგანოების პლენუმებზე. სსრ კავშირის სახალხო დეპუტატთა საბჭოს, რომელიც ყოველწლიურად შეიკრიბება თავის სხდომებზე, შეეძლოა გადაწყვიტოს ქვეყნის ცხოვრების უმნიშვნელოვანესი კონსტიტუციური, პოლიტიკური და სოციალურ-ეკონომიკური საკითხები. ყრილობა ქმნის რიცხობრივად შედარებით მცირე სსრ კავშირის ორპალატიან უმაღლეს საბჭოს — მუდმივ მომქმედ საკანონმდებლო, განმკარგულებელ და საკონტროლო ორგანოს, ფარული კენჭისყრით არჩევს უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარეს. უნდა აღმოიფხვრას პალატების ფუნქციური გაუპარიტეტობა, ახლებურად მოეწყოს მუდმივი კომისიებისა და დეპუტატების მუშაობა.

ახალი მიდგომა უნდა გამოვიყენოთ ყველა სხვა საფეხურის საბჭოების ფორმირებისა და საქმიანობის ორგანიზაციის დროს და დავამკვიდროთ ეს კანონმდებლობით.

3. პოლიტიკური სისტემის რეფორმის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან მიმართულებად კონფერენციას მიაჩნია მართვის დეცენტრალიზაცია და ფუნქციებისა და უფლებამოსილებათა ისეთი ხელახალი გადანაწილება, რომელიც უზრუნველყოფს ადგილების მაკსიმალურ ინიციატივასა და დამოუკიდებლობას. ამასთან უნდა გამორიცხოს უწყებრიობა, კუთხურობა და უზრუნველყოფილ იქნეს ცენტრის ფუნქციები, ეროვნულ-სოციალური ინტერესებისა და ეროვნული ურთიერთობების ფასეულობათა რეალიზაცია, ქვეყნის ეროვნულ-ეკონომიკური განვითარების დაჩქარება. ამასთან დაკავშირებით კონფერენცია ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ საჭიროა შრომის დისციპლინის განმტკიცება, მუშაკთა შეგნებული და შემოქმედებითი მიდგომა თავიანთი საწარმოო მოვალეობებისადმი. თითოეული კოლექტივისა და თითოეული საბჭოთა ადამიანის შრომისადმი დამოკიდებულებაზე დამოკიდებულია საბოლოო ანგარიშით სოციალური სიკეთის დონე და ხარისხი, რომელიც საზოგადოებას შეეძლია მისცეს თავის წევრებს.

მოკალაქეთა პოლიტიკური უფლებებისა და პირადი თავისუფლებების გაფართოებისათვის დიდი მნიშვნელობა ექნება კანონმდებლობაში ამ კონსტიტუციური უფლებებისა და თავისუფლებების განხორციელების წესის დადგენა. მათ შორის განსაკუთრებული ადგილი განეკუთვნება ადამიანის მართვაში მონაწილეობის, ნებისმიერ საკითხზე თავისი აზრის გამოთქმის უფლებებს, სინდისის თავისუფლებას. კანონმა სამეფოდ უნდა დაიცვას მოქალაქის პირადი ღირსება, მისი საცხოვრებლის ხელშეუხებლობა, მიმოწერის, სატელეფონო საუბრების და ა. შ. საიდუმლო. საბჭოთა ადამიანების უფლებები და თავისუფლებები განუყრელად უკავშირდება მათს მოქალაქეობრივ მოვალეობებს, ყველასათვის განუხრელ პატივისცემას კანონისადმი. სოციალისტური დემოკრატია შეუთავსებელია როგორც თვითნებობასთან, ისე უპასუხისმგებლობასთან.

7. კონფერენციას მიაჩნია, რომ პოლიტიკური სისტემის რეფორმის წარმატება გარკვეულწილად დამოკიდებულია პარტიის მუშაობაზე, და ყველა პარტიულ ორგანიზაციას, ყველა კომუნისტს ავალებს ყველაზე აქტიური, შემოქმედებითი მონაწილეობა მიიღონ ამასთან დაკავშირებით წამოჭრილ ამოცანათა გადაწყვეტაში. პარტია, რომელიც გვევლინება რეფორმის ინიციატორად და მის აქტიურ განმხორციელებლად, საქმით ასრულებს მუშათა კლასის, ყველა მშრომელის პოლიტიკური ავანგარდის მისიას.

ჩვენი ისტორიული მომენტის მთავარი თავისებურება ის არის, რომ არა მარტო შინაარსით, არამედ საქმიანობის მეთოდებითაც საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის საქმიანობა სრულად შეესაბამებოდეს საზოგადოებაში პარტიის ხელმძღვანელი როლის ლენინურ კონცეფციას. ეს უწინარეს ყოვლისა მოითხოვს უარი ეთქვათ პარტიული კომიტეტების მიერ სახელმწიფო და საზოგადოებრივი ორგანოების მაგიერობაზე, გამოვიცხოთ პარტიული გადაწყვეტილებების მიღება, რომლებიც შეიცავს პირდაპირ მითითებებს მათი მისამართით, ბოლოს და ბოლოს, დავიცვათ პრინციპი: თავის პოლიტიკურ ტვრთს საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტია ანორიკილებს საზოგადოების ცხოვრების სხვადასხვა სფეროში მომუშავე კომუნისტების მეშვეობით.

კონფერენცია დღეკანდელი დღის ამოცანად აყენებს პარტიული ორგანოების მუშაობის განკარგულებით-მბრძანებლურ მეთოდებზე საბოლოოდ უარის თქმას, დემოკრატიული პრინციპების, სსრ კავშირის კონსტიტუციის მრობოვნებისა და სხვა კანონების უმკაცრეს დაცვას. სწორედ ახლებურად, მისაბმი იდეურ-პოლიტიკური და ორგანიზატორული მუშაობის მეთოდებით პარტიული პოლიტიკის განხორციელების უნარის მიხედვით უნდა განვსაზღვროთ თითოეული პარტიული ორგანიზაციის საქმიანობის დონე, პარტიელ მუშაკთა მოწოფულობა.

8. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ავანგარდული როლი გარდაქმნისა და საზოგადოების განახლებაში შეეძლებელია პარტიის საშინაო ცხოვრების ღრმა დემოკრატიზაციის გარეშე. უპირველესი ამოცანაა სრულად აღვადგინოთ დემოკრატიული ცენტრალიზმის პრინციპის ლენინური გაგება, რომელიც ითვალისწინებს დისკუსიების თავისუფლებას საკითხების განხილვის სტადიაზე და მოკმედების ერთიანობას უმრავლესობის მიერ გადაწყვეტილებათა მიღების შემდეგ. უნდა შეეიმუშაოთ და განვახორციელოთ შინაპარტიული დემოკრატიის გაღრმავების ღონისძიებანი, რათა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ყველა რგოლი მოქმედებდეს პარტიული ამხანაგობის, პოლიტიკისა და პრაქტიკული საქმიანობის, კრიტიკისა და თვითკრიტიკის, კოლექტივიზმისა და შეგნებული დისციპლინის, პირადი პასუხისმგებლობის ყველა აქტიანობა საკითხის თავისუფალი განხილვის ატმოსფეროში.

კონფერენცია დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს პირველადი პარტიული ორგანიზაციების ცხოვრების დემოკრატიზაციას. უწინარესად უნდა გაეზარდოთ მათი დამოუკიდებლობა, თავიდან ავიცილოთ ზედმეტი რეგლამენტაცია ზემოდან, განვამტკიცოთ არჩევითი პარტიული ორგანოების, პირველადი პარტიული ორგანიზაციების მდივნების ავტორიტეტი, შეექმნათ პირობები, რომლებიც სტიმულს აძლევს მათს მუშაობას, დავალოთ პარტიელთა ნაწილის პასუხისგება. კონფერენციას მიაჩნია, რომ პარტიული კომიტეტების საქმიანობაში კომუნისტთა ჩაბმის დონე არ შეესაბამება პარტიელთა მუშაობის ძირეული გარდაქმნის მოთხოვნილებებს, შინაპარტიული დემოკრატიის ფორმირებას, ხალხის სოციალისტური თვითმმართველობის განვითარებას. თითოეული კომუნისტი უნდა გახდეს მებრძოლი გარდაქმნისათვის, ჩვენი საზოგადოების რევოლუციური განახლებისათვის.

დემოკრატიზაცია უნდა შეეხოს ისეთ დიდმნიშვნელოვან პროცესსაც, როგორიც არის საბჭოთა კავშირის კომუნისტურ პარტიაში ახალი წევრების მიღება. ბოლო უნდა მოეგოდოთ „ბანწესებსა“ გზით პარტიული რიგების შევსების რეგლეგირებას, რომელიც არცთ იშვიათად უქმნის ხელოვნურ დაბრკოლებებს პარტიაში მოწოდებულ, ინიციატივიანი ადამიანების მიღებას. მთავარი კრიტერიუმები, რომლებთაც უნდა ვიხელმძღვანელოთ პარტიაში შემსვლელს თვისებების შეფასებისას, არის მისი პოლიტიკური პოზიცია, რეალური მონაწილეობა გარდაქმნაში, საქმისადმი დამოკიდებულება, მორალური სახე. ამასთან, ობიექტურად უნდა გავითვალისწინოთ შრომითი კოლექტივის აზრი, განვიხილოთ მიღების საკითხები ღია პარტიულ კრებებზე.

9. პარტიის დემოკრატიზაციის ერთ-ერთ ძირითად მიმართულებად კონფერენციას მიაჩნია დაკავშირებულ პარტიულ ორგანოთა კოლეგიური განხილვა და მიღების ლენინური პრინციპის სრული მოცულობით აღდგენა. შეეუწყობა ეროკეა პარტიული აპარატი ეწევა არჩევითი ორგანოების მაგიერობას, ხოლო კომუნისტთა როლი ამოიწურება კრებებზე დასწრებით და დასახელებული კანდიდატების სიებისა და რეზოლუციათა მზა პროექტების კენჭისყრით. უნდა შეეცვალოთ პარტიული კრებებისა და პარტიული კომიტეტების პლენუმების ხასიათი, გავზარდოთ მათი გეგრილიანობა, კრიტიკული და კონსტრუქციული მიდგომა პოლიტიკური ხელმძღვანელობის, იდეურ-აღმზრდელობითი მუშაობის პრობლემებისადმი.

კონფერენცია მხარს უჭერს ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს სამმაანობაში სკკპ ცენტრალური კომიტეტის წევრთა მონაწილეობის გაფართოებას, იმას, რომ რეგულარულად მოისმინონ პოლიტბიუროს ანგარიშები და ინფორმაციები ცენტრალური კომიტეტის პლენუმებზე, შექმნან ცენტრალური კომიტეტის წევრებისაგან საშინაო და საგარეო პოლიტიკის სხვადასხვა შემართულების კომისიები.

პარტიული ცხოვრების დემოკრატიზაცია მოითხოვს ყველა პარტიული ორგანიზაციის, მათი ხელმძღვანელი ორგანოების მუშაობის მაქსიმალურ კარგახსნილობას. კონფერენცია მხარს უჭერს წინადადებას, რომ გამოქვეყნდეს პარტიული კომიტეტების პლენუმების სტენოგრამები, აგრეთვე იმ დადგენილებათა პროექტები, რომლებიც მზადდება პარტიული და საზოგადოებრივი ცხოვრების თვალსაზრისი საკითხებზე.

შინაპარტიულ ურთიერთობათა განახლებაში განსაკუთრებული როლი ეკუთვნით პარტიის არჩევითი ორგანოებს. კონფერენცია უფრადღებას მიაპყრობს იმას, რომ აუცილებელია პარტიის რაიონული, საქალაქო, საოკუგო, საოლქო, სამხარეო კომიტეტების, მოკავშირე რესპუბლიკების კომპარტიათა ცენტრალური კომიტეტების ბიუროების რეგულარული ანგარიშგება თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში, ხოლო პარტკომების და პარტიული ბიუროებისა — პირველადი, საამქრო პარტორგანიზაციების წინაშე. ამასთან კომუნისტების შეეძლიათ ვადამდე გამოიხმონ არჩევითი პარტიული ორგანოებიდან პირნი, რომლებიც თავს ვერ ართმევენ დაკისრებულ მოვალეობას ან გაიტეხეს სახელი, ხოლო საჭიროების შემთხვევაში — ხელახლა აირჩიონ მთელი არჩევითი ორგანოს შემადგენლობა.

დემოკრატიზაციის პირობებში სერიოზულ განახლებას საჭიროებს პარტიის საკადრო პოლიტიკა. ყველი გაუდის ფორმალურ-ნომენკლატურულ მიდგომას კადრების შერჩევა-განაწილებისადმი. ამ დარგში პარტიული კომიტეტების მუშაობის ძირითადი მეთოდი უნდა გახდეს კადრების მომზადება-გადამზადების ორგანიზაცია, მათი ალაზრდა დემოკრატიული პროცედურების შესაბამისად ხელმძღვანელ პოსტებზე შესალო რეკომენდაციის გათვალისწინებით. საკადრო საკითხების საბოლოო გადაწყვეტა უნდა განისაზღვრებოდეს არჩევნების შედეგებით.

10. კონფერენციას უპირველესი მნიშვნელობის საკითხად მიაჩნია პარტიაში საარჩევნო პროცესის დემოკრატიზაცია. ყველა პარტიული კომიტეტის — თვით სკკპ ცენტრალური კომიტეტის — წევრთა და მფივანთა არჩევნების დროს უზრუნველყოფილ კანდიდატურების ფართო განხილვა და ფარული კენჭისყრა, საარჩევნო ბიულეტენებში არსებულ მანდატებზე მეტი კანდიდატების შეტანის შესაძლებლობა. მიზანშეწონილად ჩაითვალოს პარტიულ ორგანიზაციათა უფლება კონფერენციაზე ან ყრილობაზე წარსადგენ დელეგატთა არჩევნების ერთდროულად შეტანონ წინადადებანი ზემდგომი პარტიული ორგანოს შემადგენლობაში შესაყვანი კანდიდატურების შესახებ. ამასთან დიუტოვან უკანასკნელი სიტყვა კონფერენციის, ყრილობის დელეგატებს.

კონფერენცია მხარს უჭერს წინადადებას დაიწესდეთ უფლებამოსილების ეროთანი ვადა — 5 წელიწად არჩევთან პარტიულ ორგანოებს — სკკპ ცენტრალური კომიტეტიდან პარტიის რაკომებამდე. უფლებამოსილების ამ ვადის შედარებითი ხანგრძლივობის გამო მიზანშეწონილი იქნებოდა შემოგვეღო პრაქტიკაში 2-3 წელიწადში ერთხელ პარტიულ კონფერენციათა მოწყობა, რომლებსაც მიენიჭებათ უფლება ნაწილობრივ — ოქ პროცენტამდე — განაახლონ პარტიული კომიტეტების შემადგენლობა. ეს ეროელდება სკკპ საკავშირო კონფერენციაზეც.

პარტიის კადრების კორპუსში უძირაობის თავიდან აცილების უმნიშვნელოვანესი გარანტია უნდა გახდეს არჩევითის თანამდებობებზე ყოფნის ვადების შეზღუდვა. კონფერენციას მიზანშეწონილად მიაჩნია, საბჭოთა კავშირის კომუნისტურ პარტიაში მომავალი ანგარიშგება-არჩევნების კამპანიიდან მოყოლებულ, სამოქმედოდ იქნეს შემოტანილი შემდეგი წესი: ყველა ბიუროს წევრი და პარტიული კომიტეტის მდივანი, მათ შორის, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრები და სკკპ ცენტრალური კომიტეტის განერალური მდივანი, შეიძლება არჩეულ იქნეს ერთსა და იმავე თანამდებობაზე ზედიზედ არაუმეტეს ორი ვადით.

11. იმ მიზნით, რომ სრულყოფილ საკონტროლო-სარევიზიო მუშაობა პარტიაში, უზრუნველყოფილ საიმედო გარანტიები სუბიექტივიზმის და თვითნებობის წინააღმდეგ, პარტიის პოლიტიკაზე პირად და შემთხვევის გარემოებათა გავლენის წინააღმდეგ, დასასრულია წინადადება შეიქმნას ერთიანი საკონტროლო ორგანო — საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური საკონტროლო-სარევიზიო კომისია და შესაბამისი ადგილობრივი ორგანოები, ამასთან გაუქმდეს სკკპ ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული პარტიული კონტროლის კომიტეტი, და სკკპ ცენტრალური სარევიზიო კომისია, ადგილობრივ ორგანოებიანთა პარტიული და სარევიზიო კომისიები. ახალი ორგანოები აირჩევიან პარტიულ ყრილობებსა და კონფერენციებზე და ანგარიშვალდებული იქნებიან მათ წინაშე.

12. გარდაქმნის, პარტიული კომიტეტებისა და სახელმწიფო, სამეურნეო ორგანოების ფუნქციების გამიჯვნის პირობებში დიდი მნიშვნელობა ენიჭება პარტიული აპარატის ცვლილებათა საკითხს. კონფერენციას მიაჩნია, რომ პარტიული კომიტეტების აპარატის სტრუქტურა მოლიანად უნდა შეესაბამებოდეს პოლიტიკური ხელმძღვანელობის გაძლიერების ამოცანებს, შეეფერებოდეს გარდაქმნის ახალი ეტაპის მონაზეს. პარტიული აპარატის რეორგანიზაცია მისი ამოვდრიფილი შემცირებისა და მუშაობის ეფექტიანობის გაზრდის პირობებში უნდა განხორციელდეს უახლოეს ხანს. საჭიროა განეხორციელად სრულდებოდეს პარტიის ორგანიზაციებში პარტიული აპარატის მაკარი დაქვემდებარებისა და ანგარიშვალდებულების პრინციპი.

13. პოლიტიკური სისტემის რეფორმა — ეს არის დიდი და დაძაბული მუშაობა, რომელიც მოითხოვს მეეოლოთ პასუხსაგები პარტიული გადაწყვეტილებანი და თვალსაჩინო საკანონმდებლო ინიციატივები, მოკავშირე და ავტონომიური რესპუბლიკების კონსტიტუციებში, აგრეთვე სკკპ წესდებაში.

კონფერენცია სახელმწიფო ხელისუფლებისა და მმართველობის შესაბამის ორგანოებში, მასობრივ საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში მომუშავე კომუნისტებს ურჩევს მიიღონ საჭირო ღონისძიებანი, რათა განხორციელდეს საბჭოთა საზოგადოების დემოკრატიზაციის პროგრამა და პოლიტიკური სისტემის რეფორმა, რომელიც სკკპ XIX საკავშირო კონფერენციამ მოიწონა.

ბიუროკრატიზმთან ბრძოლის შესახებ

1. კონფერენცია აღნიშნავს, რომ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1985 წლის აპრილის პლენუმის, პარტიის XXVII ყრილობის გადაწყვეტილებებმა დასაბამი მისცეს ქმედით შეტევას ბიუროკრატიზმის, მისი ისეთი მახინჯი გამოვლინებების წინააღმდეგ, როგორიც არის დიქტატი, ადმინისტრაციული თვითნებობა ეკონომიკაში, სოციალურ და სულიერ სფეროში, აპარატის გულგრილობა ადამიანთა უფლებებისა და საჭიროებებისადმი, აგდებული დამოკიდებულება საზოგადოებრივი აზრისა და მშრომელთა სოციალური გადმოცდილებისადმი. უძრაობის, დემოკრატიული ინსტიტუტების შებოჭვის ეთიარუბანი ბიუროკრატიზმი გიზარდა და სიზფათო ფარგლებს მიაღწია, გადაიქცა საზოგადოებრივი განვითარების მუხრუჭად. ბიუროკრატიული გაუკუღმართება, განსაკუთრებით პოლიტიკურ ხელმძღვანელობაში, უცხოა სოციალიზმისათვის, როგორც მასების ცოცხალი შემოქმედებისათვის.

რადიკალური ეკონომიკურმა რეფორმამ, პოლიტიკური სისტემის რეფორმამ, პარტიასა და საზოგადოებაში მიმდინარე დემოკრატიზაციის პროცესებმა, საჯაროობამ, კრიტიკისა და თვითკრიტიკის განვითარებამ, საზოგადოების მართვაში ხალხის რეალურმა ჩაბმამ საფუძვლიანად შეარყიეს ბიუროკრატიზმის პოზიციები. მაგრამ მთავარი ბრძოლა წინ გველის.

კაკლავ გაუმართლებლად დიდი და მოუხეშავია სამმართველო აპარატი, მისი მნიშვნელოვანი ნაწილი ისე მოქმედებს, რომ მოწყვეტილია საზოგადოების მოთხოვნილებებსა და ინტერესებს. ღონისძიებებს, რომლებიც პარტიამ შეიმუშავა ეკონომიკის, ქვეყნის ცხოვრების სხვა მხარეების გარდაქმნისათვის, ხშირად ადამხვევენს სამინისტროების, სახელმწიფო და სამეურნეო ორგანოების ბიუროკრატიული მოქმედება, მრავალი პარტიული ორგანიზაციის, სახალხო დეპუტატთა საბჭოს პასიურობა. ჯერ კიდევ გავრცელებულია უწყებრიობა და კუთხურობა, არ ეფმოფხერილა თვალსაზეევი და თავნებობა, საბჭოთა კანონების დარღვევები. არცთუ იშვიათია კრიტიკის ჩახშობის, მშრომელთა ინიციატივის დათრგუნვის შემთხვევები.

ყველა პარტიული ორგანიზაციის, ყველა კომუნისტის მოვალეობაა სრული სიმძლავრით გამოიყენონ გარდაქმნის შემქნელი პირობები იმისთვის, რომ გაიჩიოონ თანამიმდევრული, უკომპრომისო ბრძოლა სოციალურად მანკიერი ბიუროკრატიზმის წინააღმდეგ. მმართველობის სოციალისტური აპარატის მაღალი ხარისხის დასამკვიდრებლად.

ეკონომიკაში ამ ბრძოლის გაჩაღებისას უნდა დაეეყრდნოთ საწარმოს და კოოპერაციის შესახებ კანონების,

სკკპ XIX საკავშირო კონფერენციის რეზოლუციები

ბიუროკრატიზმთან ბრძოლის შესახებ

(გაგრძელება)

პარტია მხოლოდ მაშინ შეძლებს ფრთა შეასხას მთელ საზოგადოებრივ ძალებს ბიუროკრატიზმის წინააღმდეგ საბრძოლველად და მიაღწიოს ამ ბრძოლაში რეალურ წარმატებებს, თუკი იგი მოგვცემს საკუთარი საქმიანობისა და შინაპარტიული ცხოვრების დემოკრატიზაციის, ყოველგვარი ბიუროკრატიული დანაშრეგებისაგან განწმენდის დამაჯერებელ მაგალითს.

2. კონფერენცია დადებითად აფასებს მმართველობის გარდაქმნის, მისი რგოლებისა და აპარატის შემცირების ღონისძიებებს, რომლებიც სკკპ XXVII ყრილობისა და ცენტრალური კომიტეტის 1987 წლის ივნისის პლენუმის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად ხორციელდება, და მიაჩნია, რომ ეს მუშაობა არ უნდა გაჭიანურდეს, აგრეთვე არ შეიძლება გაგიგდეს ერთჯერად კამპანიასთან და მეკანიკურ რეორგანიზაციასთან. იგი განუწყვეტლივ უნდა ვეწარმოოთ, თანაც უზრუნველყოთო, რომ მმართველობის სისტემა შეესაბამებოდეს საზოგადოებაში ნიადაგ მიმდინარე ცვლილებებს.

უნდა ვიღაწოოთ იმისათვის, რომ მმართველობითი ფუნქციები და უფლებამოსილებანი სულ უფრო მეტად გადაიცეს ზემოდან ქვევით, ამასთან თავმოყრილ იქნეს ცენტრალიზებული ხელმძღვანელობა უწინარესად მთავარ პროცესებზე. განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს მმართველობის სრულყოფას უშუალოდ წარმოებაში, შრომითი კოლექტივების კანონით დადგენილი უფლების მტკიცედ დაცვას ყველა დონის ხელმძღვანელთა მიერ, მათი საბჭოების მუშაობის აქტივიზაციას.

პარტიული ორგანიზაციების, ყველა კომუნისტის მოვალეობაა იღვაწონ იმ პირნეკის გასუფთავებისათვის, რომ მმართველობის აპარატი არჩევითს ორგანოებს, საბჭოთა ხელისუფლებას, ხალხს ემსახურება და მთელიანად ანგარიშვალდებულია მათ წინაშე. ანტიკონსტიტუციური მისი მოქმედება, რომელსაც შედეგად მოსდევს კანონებისა და მთავრობის გადაწყვეტილების დამახინჯება, მათთვის არსის გამიცია. აპარატის მუშაობის ნორმა უნდა გახდეს მშრომელების, საზოგადოებრიობის მხრივ კონტროლისა და შემოწმებისათვის ბაზანსნილობა, მისაწვდომობა.

აპარატის უპირველესი ამოცანაა საქმის კომპეტენტური ორგანიზაცია. ამისათვის საჭიროა სეროზული ცვლილებები შევიტანოთ სამმართველო გადაწყვეტილებათა შემუშავებისა და მიღების თვით პროცედურაში, მისი მაქსიმალური გამარტივება, განვთავისუფლდეთ იმ ორომტრიალისაგან, რომელსაც ქმნის თავდასაზღვევი შეთანხმებანი, ყოველად უმაქნისი ცნობებისა და მონაცემების მოგონილი გამოთხოვა ადგილებიდან, მრავალჯერ შეკამეცოოთ ანგარიშგება. პრაქტიკულად დავნერგოთ ყველაზე მნიშვნელოვანი სამეურნეო და სოციალური პრობლემების გადაჭრის ეარიანტების გატანა მეცნიერების, საზოგადოებრიობის ექსპერტიზაზე, საყოველთაო-სახალხო განხილვასა ან რეფერენდუმებზე.

საჭიროა ზუსტად განისაზღვროს და გაიმიჯნოს მმართველობის თითოეული რგოლისა და მუშაკის ფუნქციები და პასუხისმგებლობა. განუხრელად ხორციელდებოდეს ლენინური მითითება: „...გამოოქლენილ ყოველგვარ გარემოებაში კოლეგიურობას თან უნდა ახლდეს **ოთოეული** პიროენების პირადი პასუხისმგებლობის უაღრესი სიზუსტეთი დაწესება **ზუსტად** გარკვეული საქმისათვის".

კონფერენციას საჭიროდ მიაჩნია საბოლოოდ გამოსწორდეს ისეთი მდგომარეობა, როდესაც მმართველობის ‹‹რგოლებს ფაქტობრივად არ აკისრიათ მატერიალური პასუხისმგებლობა თავიანთი საქმიანობის ნეგატიური შედეგებისათვის, ხოლო შემსრულებლებს, შრომითს კოლექტივებს არა აქვთ ამ ორგანოებზე ზემოქმედების რეალური საშუალებანი. აუცილებელია, რომ მმართველობის აპარატი ჩაერთოთ ახალი ეკონომიკური ურთიერთობისა და დამოკიდებულებების სისტემაში, დაეძლიოთ გათანაბრებითი მიდგომა მმართველობის მუშაკთა შრომის ანაზღაურებისადმი, ჭეშიერად დავუკავშიროთ იგი დარგების, საწარმოებისა და ორგანიზაციების, ტერიტორიების მუშაობის საბოლოო შედეგებს.

ბიუროკრატიზმის წინააღმდეგ ბრძოლისა ამასთანავე უნდა ვუფრთხილდებოდეთ და ყოველნაირად განვამტკიცებდეთ ხელმძღვანელის ავტორიტეტს. ფარფოდ გავიარეთო მმართველების დაკნის კადრების მოშობადა-გადამზადება, არსებითად ავამაღლოთ ხელმძღვანელი მუშაკების, სპეციალისტების მმართველობითი კულტურა. შეკრული, აწყობილად მომუშავე და მოქნილი მმართველობის აპარატი გარდაქმნის ეფექტიანი სამუშაო ინსტრუმენტი უნდა გახდეს.

3. საჭიროა გადავაკეთოთ საბჭოსშიფო და საზოგადოებრივი დაწესებულებები, პარტიული კომიტეტები მშრომელებისათვის სრულიად მისაწვდომად, ოფლიფზერით ყოველგვარი გაუნაწურება, ფორმალიზმი და გაჯანჯლება მმართველობითი აპარატის პრაქტიკაში, გამოვრცხოთ ისეთი სტატიკები, როდესაც ადამიანი თავს უძლურად გრძნობს ბიუროკრატიის „ბეურეოოლობისა და თავგერჯობის წინაშე. უნდა ალვაკვეთოთ საუწყვნი ინსტრუქციები, ბიუროკრატიული ნრეკებით მოქალაქეთა კანონიერი უფლებების შელახვის ყოველგვარი ცდა.

საჭიროა არსებითად გაუმჯობესდეს დაწესებულებებსა და საწარმოებში, პარტიულ, საბჭოთა და პროფკავშირულ ორგანოებში პირად საკითხებზე ადამიანთა მიღების ორგანიზაცია. მშრომელთა დასაბუთებული სათხოვრებისა და კანონიერი მოთხოვნების განხილვისათვის თავის არიდება უნდა ჩაითვალოს სერიოზულ თანამდებობრივ გადაცდომად, რომელსაც შედეგად მოსდევს უმკაცრესი საბდელის ღონისძიებანი, თვით სამუშაოდან განთავისუფლება. მინისტრები, საკავშირო, რესპუბლიკური და ადგილობრივი ორგანოების სხვა ხელმძღვანელი მუშაკები მოქალაქეებს უნდა ალებდნენ უშუალოდ შრომითს კოლექტივებში, ობერატიულად წყვეტდნენ წამოჭრილ საკითხებს, აღკვეთდნენ ნაკლოვანებებს, რომლებიც ადამიანებს აწუხებენ. ნორმად იქცეს ამ ორგანოების ხელმძღვანელთა ანგარიშგება შრომითს კოლექტივებში და მოქალაქეთა საცხოვრებელ ადგილას.

პარტიული ორგანოების ხელმძღვანელები, თვით სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მდივნები, სისტემატურად უნდა ხვდებოდნენ კომუნისტებს, შრომელებს პარტიული ორგანიზაციების, შრომითი კოლექტივების ცხოვრებისა და საქმიანობის მომწიფებული საკითხებს გადასაწყვეტად.

4. კონფერენცია ყველა პარტიული ორგანიზაციისაგან მოითხოვს სრულად გამოიყენონ საკადრო პოლიტიკა ბიუროკრატიზმთან ბრძოლაში. მიიწოლონ, რომ კადრების შერჩევა და განაწილება ხდებოდეს დაუფარავად, კონკურსის, შეჯიბრების საფუძველზე. სრულად ააღორძინონ ხელმძღვანელი კადრების პრინციპულობის, ამხანაგობის, მათი ამომრჩევი კოლექტივების წინაშე პასუხისმგებლობის ატმოსფერო. პარტიულმა ორგანიზაციებმა ნდობაზე უარი უნდა უთხრან კომუნისტებს, რომლებსაც პასუხსაგები პოსტები უკავიათ და ამავე დროს იჩენენ ფორმალურ დამოკიდებულებას საქმისადმი, გულქვეობას, უსულგულობას ადამიანთა საჭირობებისადმი. ასეთებისაგან დაუყოვნებლივ უნდა განთავისუფლდეთ, აღკვეთოოთ სხვა ხელმძღვანელ თანამდებობებზე მათი გადადგილების ცდები.

5. ბიუროკრატიზმის აღმოფხვრის გადამწყვეტი ფაქტორია ხალხის რეალური ‘სრული ხელისუფლება, მშრომელთა ფართო ჩაბმა სახელმწიფო და საზოგადოებრივ საქმეთა მართვაში.

კონფერენცია ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება ხელისუფლების არჩევითი ორგანოებისათვის დაქვემდებარებული საზოგადოებრივ-სახელმწიფო კონტროლის ერთიანი სისტემის შექმნას. პარტიულმა ორგანიზაციებმა უნდა მიაღწიონ იმას, რომ ეს სისტემა ეყრდნობოდეს ხალხის მასების, შემოქმედებითი, ეკეტერნთა, ქალთა და სხვა თვითმოქმედი საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ინიციატივასა და აქტიურობას, რომლებიც მოსახლეობის სხვადასხვა ფენებისა და ჯგუფების ინტერესებს გამოხატავენ.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტურ პარტიას თავის მოვალეობად მიაჩნია შექმნას ქვეყანაში ისეთი ვითარება, რომლშიც ყოველი მოქალაქე დარწმუნებული იქნება, რომ საბჭოები და სახალხო კონტროლის ორგანოები, რომლებსაც იგი მიმართავს, მოეწილნენ ბიუროკრატებს, რომ მის შრომითს და სოციალურ უფლებებს დაიცავს პროფკავშირი, რომ ახალგაზრდობის ინტერესების ბხარდასაჭერად აღდგება კომკავშირი, რომ ადმინისტრაციულ თვითნებობას, უფლება-თავისუფლებათა დარღვევებს საიმედოდ გადაუკეტავენ გზას სამართლდამცველი ორგანოები.

კონფერენციას საჭიროდ მიაჩნია შეიქმნას ბიუროკრატიზმთან ბრძოლის გაძლიერების სამართლებრივი პირობები და გათვალისწინებულ იქნეს ისინი საკანონმდებლო აქტებში, რომლებიც ამკანად მუშავდება. უნდა დაიხვეწოს მოქალაქეთა უფლებების შემლახველი თანამდებობის პირთა მოქმედების სასამართლოში გასაჩივრების შესახებ სსკ კავშირის კანონის გამოყენების პრაქტიკა.

რეგულარულად უნდა მიმდინარეობდეს აპარატის მუშაობის განხილვა და შეფასება მოქალაქეთა ყრილობებზე, შრომითს კოლექტივებსა და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში გამართულ კრებებზე.

მასობრივი ინფორმაციის საშუალებანი მოწოდებული არიან კონკრეტულად გააშუქონ ბიუროკრატიზმის სათავეები და გამოკონნენანი, მასთან წარმატებული ბრძოლის მაგალითები. ნეგატიურ გამოვლინებებთან ბრძოლაში სრულად გამოიყენონ ისეთი ძალის ძალა, როგორიც არის სატირა.

6. კონფერენცია პარტიის ყველა ორგანიზაციისაგან მოითხოვს განაზორციელონ ენერგიული ღონისძიებანი, რათა აღმოფხვრან საკუთარ საქმიანობაში ბიუროკრატიზმის ყოველგვარი ელემენტები, დაამკვიდრონ ლენინური სტილი მუშაობაში. თვისებრივად ახალ დონეზე აიყვანონ პარტიის პოლიტიკური ხელმძღვანელობა და დამოკიდებულების სისტემაში, დაეძლიოთ გათანაბრებითი მიდგომა მმართველობის მუშაკთა შრომის ანაზღაურებისადმი, ჭეშიერად დავუკავშიროთ იგი დარგების, საწარმოებისა და ორგანიზაციების, ტერიტორიების მუშაობის საბოლოო შედეგებს.

ბიუროკრატიზმის წინააღმდეგ ბრძოლისა ამასთანავე უნდა ვუფრთხილდებოდეთ და ყოველნაირად განვამტკიცებდეთ ხელმძღვანელის ავტორიტეტს. ფარფოდ გავიარეთო მმართველების დაკნის კადრების მოშობადა-გადამზადება, არსებითად ავამაღლოთ ხელმძღვანელი მუშაკების, სპეციალისტების მმართველობითი კულტურა. შეკრული, აწყობილად მომუშავე და მოქნილი მმართველობის აპარატი გარდაქმნის ეფექტიანი სამუშაო ინსტრუმენტი უნდა გახდეს.

3. საჭიროა გადავაკეთოთ სახელმწიფო და საზოგადოებრივი დაწესებულებები, პარტიული კომიტეტები მშრომელებისათვის სრულიად მისაწვდომად, ოფლიფზერით ყოველგვარი გაუნაწურება, ფორმალიზმი და გაჯანჯლება მმართველობითი აპარატის პრაქტიკაში, გამოვრცხოთ ისეთი სტატიკები, როდესაც ადამიანი თავს უძლურად გრძნობს ბიუროკრატიის „ბეურეოოლობისა და თავგერჯობის წინაშე. უნდა ალვაკვეთოთ საუწყვნი ინსტრუქციები, ბიუროკრატიული ნრეკებით მოქალაქეთა კანონიერი უფლებების შელახვის ყოველგვარი ცდა.

საჭიროა არსებითად გაუმჯობესდეს დაწესებულებებსა და საწარმოებში, პარტიულ, საბჭოთა და პროფკავშირულ ორგანოებში პირად საკითხებზე ადამიანთა მიღების ორგანიზაცია. მშრომელთა დასაბუთებული სათხოვრებისა და კანონიერი მოთხოვნების განხილვისათვის თავის არიდება უნდა ჩაითვალოს სერიოზულ თანამდებობრივ გადაცდომად, რომელსაც შედეგად მოსდევს უმკაცრესი საბდელის ღონისძიებანი, თვით სამუშაოდან განთავისუფლება. მინისტრები, საკავშირო, რესპუბლიკური და ადგილობრივი ორგანოების სხვა ხელმძღვანელი მუშაკები მოქალაქეებს უნდა ალებდნენ უშუალოდ შრომითს კოლექტივებში, ობერატიულად წყვეტდნენ წამოჭრილ საკითხებს, აღკვეთდნენ ნაკლოვანებებს, რომლებიც ადამიანებს აწუხებენ. ნორმად იქცეს ამ ორგანოების ხელმძღვანელთა ანგარიშგება შრომითს კოლექტივებში და მოქალაქეთა საცხოვრებელ ადგილას.

4. კონფერენცია ყველა პარტიული ორგანიზაციისაგან მოითხოვს სრულად გამოიყენონ საკადრო პოლიტიკა ბიუროკრატიზმთან ბრძოლაში. მიიწოლონ, რომ კადრების შერჩევა და განაწილება ხდებოდეს დაუფარავად, კონკურსის, შეჯიბრების საფუძველზე. სრულად ააღორძინონ ხელმძღვანელი კადრების პრინციპულობის, ამხანაგობის, მათი ამომრჩევი კოლექტივების წინაშე პასუხისმგებლობის ატმოსფერო. პარტიულმა ორგანიზაციებმა ნდობაზე უარი უნდა უთხრან კომუნისტებს, რომლებსაც პასუხსაგები პოსტები უკავიათ და ამავე დროს იჩენენ ფორმალურ დამოკიდებულებას საქმისადმი, გულქვეობას, უსულგულობას ადამიანთა საჭირობებისადმი. ასეთებისაგან დაუყოვნებლივ უნდა განთავისუფლდეთ, აღკვეთოოთ სხვა ხელმძღვანელ თანამდებობებზე მათი გადადგილების ცდები.

5. ბიუროკრატიზმის აღმოფხვრის გადამწყვეტი ფაქტორია ხალხის რეალური ‘სრული ხელისუფლება, მშრომელთა ფართო ჩაბმა სახელმწიფო და საზოგადოებრივ საქმეთა მართვაში.

კონფერენცია ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება ხელისუფლების არჩევითი ორგანოებისათვის დაქვემდებარებული საზოგადოებრივ-სახელმწიფო კონტროლის ერთიანი სისტემის შექმნას. პარტიულმა ორგანიზაციებმა უნდა მიაღწიონ იმას, რომ ეს სისტემა ეყრდნობოდეს ხალხის მასების, შემოქმედებითი, ეკეტერნთა, ქალთა და სხვა თვითმოქმედი საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ინიციატივასა და აქტიურობას, რომლებიც მოსახლეობის სხვადასხვა ფენებისა და ჯგუფების ინტერესებს გამოხატავენ.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტურ პარტიას თავის მოვალეობად მიაჩნია შექმნას ქვეყანაში ისეთი ვითარება, რომლშიც ყოველი მოქალაქე დარწმუნებული იქნება, რომ საბჭოები და სახალხო კონტროლის ორგანოები, რომლებსაც იგი მიმართავს, მოეწილნენ ბიუროკრატებს, რომ მის შრომითს და სოციალურ უფლებებს დაიცავს პროფკავშირი, რომ ახალგაზრდობის ინტერესების ბხარდასაჭერად აღდგება კომკავშირი, რომ ადმინისტრაციულ თვითნებობას, უფლება-თავისუფლებათა დარღვევებს საიმედოდ გადაუკეტავენ გზას სამართლდამცველი ორგანოები.

კონფერენციას საჭიროდ მიაჩნია შეიქმნას ბიუროკრატიზმთან ბრძოლის გაძლიერების სამართლებრივი პირობები და გათვალისწინებულ იქნეს ისინი საკანონმდებლო აქტებში, რომლებიც ამკანად მუშავდება. უნდა დაიხვეწოს მოქალაქეთა უფლებების შემლახველი თანამდებობის პირთა მოქმედების სასამართლოში გასაჩივრების შესახებ სსკ კავშირის კანონის გამოყენების პრაქტიკა.

რეგულარულად უნდა მიმდინარეობდეს აპარატის მუშაობის განხილვა და შეფასება მოქალაქეთა ყრილობებზე, შრომითს კოლექტივებსა და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში გამართულ კრებებზე.

მასობრივი ინფორმაციის საშუალებანი მოწოდებული არიან კონკრეტულად გააშუქონ ბიუროკრატიზმის სათავეები და გამოკონნენანი, მასთან წარმატებული ბრძოლის მაგალითები. ნეგატიურ გამოვლინებებთან ბრძოლაში სრულად გამოიყენონ ისეთი ძალის ძალა, როგორიც არის სატირა.

6. კონფერენცია პარტიის ყველა ორგანიზაციისაგან მოითხოვს განაზორციელონ ენერგიული ღონისძიებანი, რათა აღმოფხვრან საკუთარ საქმიანობაში ბიუროკრატიზმის ყოველგვარი ელემენტები, დაამკვიდრონ ლენინური სტილი მუშაობაში. თვისებრივად ახალ დონეზე აიყვანონ პარტიის პოლიტიკური ხელმძღვანელობა და დამოკიდებულების სისტემაში, დაეძლიოთ გათანაბრებითი მიდგომა მმართველობის მუშაკთა შრომის ანაზღაურებისადმი, ჭე

ფიერად დავუკავშიროთ იგი დარგების, საწარმოებისა და ორგანიზაციების, ტერიტორიების მუშაობის საბოლოო შედეგებს.

ბიუროკრატიზმის წინააღმდეგ ბრძოლისა ამასთანავე უნდა ვუფრთხილდებოდეთ და ყოველნაირად განვამტკიცებდეთ ხელმძღვანელის ავტორიტეტს. ფარფოდ გავიარეთო მმართველების დაკნის კადრების მოშობადა-გადამზადება, არსებითად ავამაღლოთ ხელმძღვანელი მუშაკების, სპეციალისტების მმართველობითი კულტურა. შეკრული, აწყობილად მომუშავე და მოქნილი მმართველობის აპარატი გარდაქმნის ეფექტიანი სამუშაო ინსტრუმენტი უნდა გახდეს.

3. საჭიროა გადავაკეთოთ სახელმწიფო და საზოგადოებრივი დაწესებულებები, პარტიული კომიტეტები მშრომელებისათვის სრულიად მისაწვდომად, ოფლიფზერით ყოველგვარი გაუნაწურება, ფორმალიზმი და გაჯანჯლება მმართველობითი აპარატის პრაქტიკაში, გამოვრცხოთ ისეთი სტატიკები, როდესაც ადამიანი თავს უძლურად გრძნობს ბიუროკრატიის „ბეურეოოლობისა და თავგერჯობის წინაშე. უნდა ალვაკვეთოთ საუწყვნი ინსტრუქციები, ბიუროკრატიული ნრეკებით მოქალაქეთა კანონიერი უფლებების შელახვის ყოველგვარი ცდა.

საჭიროა არსებითად გაუმჯობესდეს დაწესებულებებსა და საწარმოებში, პარტიულ, საბჭოთა და პროფკავშირულ ორგანოებში პირად საკითხებზე ადამიანთა მიღების ორგანიზაცია. მშრომელთა დასაბუთებული სათხოვრებისა და კანონიერი მოთხოვნების განხილვისათვის თავის არიდება უნდა ჩაითვალოს სერიოზულ თანამდებობრივ გადაცდომად, რომელსაც შედეგად მოსდევს უმკაცრესი საბდელის ღონისძიებანი, თვით სამუშაოდან განთავისუფლება. მინისტრები, საკავშირო, რესპუბლიკური და ადგილობრივი ორგანოების სხვა ხელმძღვანელი მუშაკები მოქალაქეებს უნდა ალებდნენ უშუალოდ შრომითს კოლექტივებში, ობერატიულად წყვეტდნენ წამოჭრილ საკითხებს, აღკვეთდნენ ნაკლოვანებებს, რომლებიც ადამიანებს აწუხებენ. ნორმად იქცეს ამ ორგანოების ხელმძღვანელთა ანგარიშგება შრომითს კოლექტივებში და მოქალაქეთა საცხოვრებელ ადგილას.

4. კონფერენცია ყველა პარტიული ორგანიზაციისაგან მოითხოვს სრულად გამოიყენონ საკადრო პოლიტიკა ბიუროკრატიზმთან ბრძოლაში. მიიწოლონ, რომ კადრების შერჩევა და განაწილება ხდებოდეს დაუფარავად, კონკურსის, შეჯიბრების საფუძველზე. სრულად ააღორძინონ ხელმძღვანელი კადრების პრინციპულობის, ამხანაგობის, მათი ამომრჩევი კოლექტივების წინაშე პასუხისმგებლობის ატმოსფერო. პარტიულმა ორგანიზაციებმა ნდობაზე უარი უნდა უთხრან კომუნისტებს, რომლებსაც პასუხსაგები პოსტები უკავიათ და ამავე დროს იჩენენ ფორმალურ დამოკიდებულებას საქმისადმი, გულქვეობას, უსულგულობას ადამიანთა საჭიროებებისადმი. ასეთებისაგან დაუყოვნებლივ უნდა განთავისუფლდეთ, აღკვეთოოთ სხვა ხელმძღვანელ თანამდებობებზე მათი გადადგილების ცდები.

5. ბიუროკრატიზმის აღმოფხვრის გადამწყვეტი ფაქტორია ხალხის რეალური ‘სრული ხელისუფლება, მშრომელთა ფართო ჩაბმა სახელმწიფო და საზოგადოებრივ საქმეთა მართვაში.

კონფერენცია ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება ხელისუფლების არჩევითი ორგანოებისათვის დაქვემდებარებული საზოგადოებრივ-სახელმწიფო კონტროლის ერთიანი სისტემის შექმნას. პარტიულმა ორგანიზაციებმა უნდა მიაღწიონ იმას, რომ ეს სისტემა ეყრდნობოდეს ხალხის მასების, შემოქმედებითი, ეკეტერნთა, ქალთა და სხვა თვითმოქმედი საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ინიციატივასა და აქტიურობას, რომლებიც მოსახლეობის სხვადასხვა ფენებისა და ჯგუფების ინტერესებს გამოხატავენ.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტურ პარტიას თავის მოვალეობად მიაჩნია შექმნას ქვეყანაში ისეთი ვითარება, რომლშიც ყოველი მოქალაქე დარწმუნებული იქნება, რომ საბჭოები და სახალხო კონტროლის ორგანოები, რომლებსაც იგი მიმართავს, მოეწილნენ ბიუროკრატებს, რომ მის შრომითს და სოციალურ უფლებებს დაიცავს პროფკავშირი, რომ ახალგაზრდობის ინტერესების ბხარდასაჭერად აღდგება კომკავშირი, რომ ადმინისტრაციულ თვითნებობას, უფლება-თავისუფლებათა დარღვევებს საიმედოდ გადაუკეტავენ გზას სამართლდამცველი ორგანოები.

კონფერენციას საჭიროდ მიაჩნია შეიქმნას ბიუროკრატიზმთან ბრძოლის გაძლიერების სამართლებრივი პირობები და გათვალისწინებულ იქნეს ისინი საკანონმდებლო აქტებში, რომლებიც ამკანად მუშავდება. უნდა დაიხვეწოს მოქალაქეთა უფლებების შემლახველი თანამდებობის პირთა მოქმედების სასამართლოში გასაჩივრების შესახებ სსკ კავშირის კანონის გამოყენების პრაქტიკა.

რეგულარულად უნდა მიმდინარეობდეს აპარატის მუშაობის განხილვა და შეფასება მოქალაქეთა ყრილობებზე, შრომითს კოლექტივებსა და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში გამართულ კრებებზე.

მასობრივი ინფორმაციის საშუალებანი მოწოდებული არიან კონკრეტულად გააშუქონ ბიუროკრატიზმის სათავეები და გამოკონნენანი, მასთან წარმატებული ბრძოლის მაგალითები. ნეგატიურ გამოვლინებებთან ბრძოლაში სრულად გამოიყენონ ისეთი ძალის ძალა, როგორიც არის სატირა.

6. კონფერენცია პარტიის ყველა ორგანიზაციისაგან მოითხოვს განაზორციელონ ენერგიული ღონისძიებანი, რათა აღმოფხვრან საკუთარ საქმიანობაში ბიუროკრატიზმის ყოველგვარი ელემენტები, დაამკვიდრონ ლენინური სტილი მუშაობაში. თვისებრივად ახალ დონეზე აიყვანონ პარტიის პოლიტიკური ხელმძღვანელობა და დამოკიდებულების სისტემაში, დაეძლიოთ გათანაბრებითი მიდგომა მმართველობის მუშაკთა შრომის ანაზღაურებისადმი, ჭეშიერად დავუკავშიროთ იგი დარგების, საწარმოებისა და ორგანიზაციების, ტერიტორიების მუშაობის საბოლოო შედეგებს.

ბიუროკრატიზმის წინააღმდეგ ბრძოლისა ამასთანავე უნდა ვუფრთხილდებოდეთ და ყოველნაირად განვამტკიცებდეთ ხელმძღვანელის ავტორიტეტს. ფარფოდ გავიარეთო მმართველების დაკნის კადრების მოშობადა-გადამზადება, არსებითად ავამაღლოთ ხელმძღვანელი მუშაკების, სპეციალისტების მმართველობითი კულტურა. შეკრული, აწყობილად მომუშავე და მოქნილი მმართველობის აპარატი გარდაქმნის ეფექტიანი სამუშაო ინსტრუმენტი უნდა გახდეს.

3. საჭიროა გადავაკეთოთ სახელმწიფო და საზოგადოებრივი დაწესებულებები, პარტიული კომიტეტები მშრომელებისათვის სრულიად მისაწვდომად, ოფლიფზერით ყოველგვარი გაუნაწურება, ფორმალიზმი და გაჯანჯლება მმართველობითი აპარატის პრაქტიკაში, გამოვრცხოთ ისეთი სტატიკები, როდესაც ადამიანი თავს უძლურად გრძნობს ბიუროკრატიის „ბეურეოოლობისა და თავგერჯობის წინაშე. უნდა ალვაკვეთოთ საუწყვნი ინსტრუქციები, ბიუროკრატიული ნრეკებით მოქალაქეთა კანონიერი უფლებების შელახვის ყოველგვარი ცდა.

საჭიროა არსებითად გაუმჯობესდეს დაწესებულებებსა და საწარმოებში, პარტიულ, საბჭოთა და პროფკავშირულ ორგანოებში პირად საკითხებზე ადამიანთა მიღების ორგანიზაცია. მშრომელთა დასაბუთებული სათხოვრებისა და კანონიერი მოთხოვნების განხილვისათვის თავის არიდება უნდა ჩაითვალოს სერიოზულ თანამდებობრივ გადაცდომად, რომელსაც შედეგად მოსდევს უმკაცრესი საბდელის ღონისძიებანი, თვით სამუშაოდან განთავისუფლება. მინისტრები, საკავშირო, რესპუბლიკური და ადგილობრივი ორგანოების სხვა ხელმძღვანელი მუშაკები მოქალაქეებს უნდა ალებდნენ უშუალოდ შრომითს კოლექტივებში, ობერატიულად წყვეტდნენ წამოჭრილ საკითხებს, აღკვეთდნენ ნაკლოვანებებს, რომლებიც ადამიანებს აწუხებენ. ნორმად იქცეს ამ ორგანოების ხელმძღვანელთა ანგარიშგება შრომითს კოლექტივებში და მოქალაქეთა საცხოვრებელ ადგილას.

4. კონფერენცია ყველა პარტიული ორგანიზაციისაგან მოითხოვს სრულად გამოიყენონ საკადრო პოლიტიკა ბიუროკრატიზმთან ბრძოლაში. მიიწოლონ, რომ კადრების შერჩევა და განაწილება ხდებოდეს დაუფარავად, კონკურსის, შეჯიბრების საფუძველზე. სრულად ააღორძინონ ხელმძღვანელი კადრების პრინციპულობის, ამხანაგობის, მათი ამომრჩევი კოლექტივების წინაშე პასუხისმგებლობის ატმოსფერო. პარტიულმა ორგანიზაციებმა ნდობაზე უარი უნდა უთხრან კომუნისტებს, რომლებსაც პასუხსაგები პოსტები უკავიათ და ამავე დროს იჩენენ ფორმალურ დამოკიდებულებას საქმისადმი, გულქვეობას, უსულგულობას ადამიანთა საჭიროებებისადმი. ასეთებისაგან დაუყოვნებლივ უნდა განთავისუფლდეთ, აღკვეთოოთ სხვა ხელმძღვანელ თანამდებობებზე მათი გადადგილების ცდები.

5. ბიუროკრატიზმის აღმოფხვრის გადამწყვეტი ფაქტორია ხალხის რეალური ‘სრული ხელისუფლება, მშრომელთა ფართო ჩაბმა სახელმწიფო და საზოგადოებრივ საქმეთა მართვაში.

კონფერენცია ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება ხელისუფლების არჩევითი ორგანოებისათვის დაქვემდებარებული საზოგადოებრივ-სახელმწიფო კონტროლის ერთიანი სისტემის შექმნას. პარტიულმა ორგანიზაციებმა უნდა მიაღწიონ იმას, რომ ეს სისტემა ეყრდნობოდეს ხალხის მასების, შემოქმედებითი, ეკეტერნთა, ქალთა და სხვა თვითმოქმედი საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ინიციატივასა და აქტიურობას, რომლებიც მოსახლეობის სხვადასხვა ფენებისა და ჯგუფების ინტერესებს გამოხატავენ.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტურ პარტიას თავის მოვალეობად მიაჩნია შექმნას ქვეყანაში ისეთი ვითარება, რომლშიც ყოველი მოქალაქე დარწმუნებული იქნება, რომ საბჭოები და სახალხო კონტროლის ორგანოები, რომლებსაც იგი მიმართავს, მოეწილნენ ბიუროკრატებს, რომ მის შრომითს და სოციალურ უფლებებს დაიცავს პროფკავშირი, რომ ახალგაზრდობის ინტერესების ბხარდასაჭერად აღდგება კომკავშირი, რომ ადმინისტრაციულ თვითნებობას, უფლება-თავისუფლებათა დარღვევებს საიმედოდ გადაუკეტავენ გზას სამართლდამცველი ორგანოები.

კონფერენციას საჭიროდ მიაჩნია შეიქმნას ბიუროკრატიზმთან ბრძოლის გაძლიერების სამართლებრივი პირობები და გათვალისწინებულ იქნეს ისინი საკანონმდებლო აქტებში, რომლებიც ამკანად მუშავდება. უნდა დაიხვეწოს მოქალაქეთა უფლებების შემლახველი თანამდებობის პირთა მოქმედების სასამართლოში გასაჩივრების შესახებ სსკ კავშირის კანონის გამოყენების პრაქტიკა.

რეგულარულად უნდა მიმდინარეობდეს აპარატის მუშაობის განხილვა და შეფასება მოქალაქეთა ყრილობებზე, შრომითს კოლექტივებსა და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში გამართულ კრებებზე.

მასობრივი ინფორმაციის საშუალებანი მოწოდებულ იქნენ ეფექტურად ეცადონ ბიუროკრატიზმის ყველა ფორმის, ბიუროკრატიული ნრეკების, ბიუროკრატიული ბუნების, ბიუროკრატიული ბეურეოოლობისა და ბიუროკრატიული ბეურეოოლობის ბიუროკრატიული ბეურეოოლობის ბიუროკრატიული ბეურეოოლობის

სკკპ XIX საკავშირო კონფერენციის რეზოლუციები

საჯაროობის შესახებ

(დასასრული)

კანონიერ უფლებებს, ზიანს აყენებენ საზოგადოებრივ წესრიგს, მოსახლეობის უშიშროებას, ეროვნებასა და ზნეობას, აგრეთვე პასუხისმგებლობა მოკალკეთა ინფორმაციის უფლების რეალიზაციისადმი წინააღმდეგობისათვის, მისი დაფარვის, დამახინჯების და არამართლზომიერი გამოყენებისათვის.

დაუშვებელია საჯაროობის გამოყენება საბჭოთა სახელმწიფოს, საზოგადოების ინტერესების, პიროვნების უფლებების საზიანოდ, ომისა და ძალადობის, რასიზმის, ეროვნული და რელიგიური შეურწყნარებლობის ქადაგების, სისასტიკის პროპაგანდისა და პორნოგრაფიის გავრცელებისათვის, აგრეთვე საჯაროობის მანიპულირებისათვის.

ამკვიდრებენ და აფაროობენ რა საჯაროობას პარტიულ, სახელმწიფო და საზოგადოებრივ საქმეებში, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებში, პარტია, საბჭოთა საზოგადოება ამოქმედებენ სოციალისტური წყობილების მძლავრ პოტენციურ შესაძლებლობებს, მის ღრმა რეზერვებს. საჯაროობის გარეშე არ არის დაძლეული, არ არის დემოკრატია. საჯაროობა დემოკრატიული, ჰუმანური სოციალიზმის ცხოვრებისა და პროგრესის ბენეფრი ატმოსფეროა.

კონფერენცია მოუწოდებს ყველა კომუნისტს, ყველა პარტიულ ორგანიზაციას მართალი სიტყვა შეიტანონ მასებში, აქტიურად განავითარონ სოციალისტური დემოკრატიზმის, დისკუსიების კულტურა, ხელშემწყობი პირობები შეუქმნან ნებისმიერი საკითხის ღიად და გულახდილ განხილვას, საბჭოთა ადამიანების ინიციატივისა და შემოქმედებითი აზრის გამოვლენას.

კონფერენცია გამოთქვამს რწმენას, რომ ყველა კომუნისტი ხელს შეუწყობს საჯაროობის, როგორც სოციალისტური საზოგადოების ცხოვრების ნორმის განმტკიცებას.

სამართლებრივი რეფორმის შესახებ

1. საკავშირო პარტიული კონფერენცია აღნიშნავს, რომ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1985 წლის აპრილის პლენუმის შემდეგ გავლილ დროში განხორციელდა გარდაქმნის სამართლებრივი უზრუნველყოფის დიდი ღონისძიებები. მაგრამ მთ უნდა მივიჩნევდეთ მხოლოდ იმ დიდი მუშაობის დასაწყისად, რომელიც სოციალისტური სამართლებრივი სახელმწიფოს ფორმირების უკავშირდება. უახლოესი წლების მანძილზე ქვეყანაში უნდა განხორციელდეს ფართო სამართლებრივი რეფორმა, რომელიც მოწოდებულია უზრუნველყოს კანონის უზენაესობა საზოგადოების ცხოვრების ყველა სფეროში. გაამლიეროს სოციალისტური მართლწესრიგის უზრუნველყოფის მექანიზმები სახალხო ხელისუფლების განვითარების საფუძველზე.

2. დიდ მნიშვნელობას იძენს სსრ კავშირის, მოკავშირე და ავტონომიური რესპუბლიკების უმაღლესი ორგანოების საკანონმდებლო სამართალშემოქმედებითი საქმიანობის გაუმჯობესება, რომლის მიზანია ქვეყანაში საკონსტიტუციო რეჟიმის განმტკიცება და ინ საბჭოთა კანონების როლის მკვეთრი გაძლიერება, საზოგადოებრივი ურთიერთობის უმნიშვნელოვანეს სფეროებს რომ არეგულირებენ, თანამშრომლობენ და განხორციელება პრინციპისა, ნებადართულია ყველაფერი, რაც კანონი არ არის აკრძალული. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია საკანონმდებლო პროცესის დემოკრატიზაცია, რომელიც უნდა მიმდინარეობდეს საჯაროობის, ფართო საზოგადოებრიობის, მთელი ხალხის მონაწილეობით კანონპროექტების კომპეტენტური მეცნიერული შეფასებისა და განხილვის საფუძველზე.

3. სამართლებრივი რეფორმის განუყოფელ ნაწილს უნდა შეადგენდეს კანონმდებლობის კარდინალური გადასინჯვა, კოდიფიკაცია და სისტემატიზაცია. მეურნეობრიობის ახალი პირობების, საზოგადოებრივი ცხოვრების ჰუმანიზაციისა და დემოკრატიზაციის, სამართალდარღვევათა პრიფილაქტიკის გაძლიერების თვალსაზრისით არსებითი ცვლილებები უნდა შეეტანოთ სოციალისტური საკუთრების, დაგეგმვის, ფინანსური, საგადასახადო და სამეურნეო ურთიერთობის, გარემოს დაცვის კანონმდებლობაში, იმ ნორმებში, რომლებიც არეგულირებენ სამოქალაქო ბრუნვას, შრომითს, სანინაო, სამენსიო და შრომელთა ცხოვრების სხვა საკითხებს, რადიკალურად გადავსინჯოთ სისხლის სამართლის, ადმინისტრაციული, საპრავესო და შრომა-გასწორებითი კანონმდებლობა. უპირველეს ყურადღება უნდა დაეთმოს პიროვნების სამართლებრივ დაცვას, გამტკიცდეს სამართალი ადამიანის პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური უფლებებისა და თავისუფლებების განხორციელების გარანტიები. ამასთან ერთად უნდა გაიზარდოს თითოეული მოქალაქის პასუხისმგებლობა მისი შრომითი კოლექტივის, სახელმწიფოსა და მთლიანად საზოგადოების წინაშე. სსრ კავშირის კონსტიტუციის მოთხოვნებთან კანონებისა და მთავრობის დადგენილებების მკაცრი შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით სასარგებლო იქნებოდა საკონსტიტუციო ზედამხედველობის კომიტეტის დაწესება, აგრეთვე იმისადმი კონტროლის მთელი მუშაობის გაძლიერება, რომ უფუძრივ ნორმატიულ აქტებში ზუსტად იყოს დაცული კანონების მოთხოვნები, ხოლო ისეთი აქტების რაოდენობა მკვეთრად შემცირდეს.

4. კონფერენციის გარდაქმნის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ამოცანად მიიჩნია სასამართლოს როლის გაძლიერება სოციალისტური დემოკრატიის სისტემაში. საჭიროა მნიშვნელოვნად გაფართოვდეს საბჭოთა სამართალწარმობის ისეთი საწყისების განხორციელების გარანტიები, როგორიცაა შეჯიბრებითობა, საჯაროობა, უდანაშაულობის პრეზუმფციის განუხრელი დაცვა, დაუშვებლობა როგორც ბრალდებითი გადაწყვეტილებისა, ისე შეშფოთებულობისა იმით მიმართ, ვინც ხელეწო საბჭოთა კანონი. უნდა გაეზარდოთ სასამართლოს აუტორიტეტი, უზრუნველყოთ მოსამართლეთა უფლო დამოუკიდებლობა და მათი დაქვემდებარება მხოლოდ კანონისადმი, განვსაზღროთ მათ საქმიანობაში ჩარევისა და სასამართლოსადმი უპატივცემულობისათვის პასუხისმგებლობის კონკრეტული ღონისძიებები. მოსამართლეთა დამოუკიდებლობის განმტკიცების ერთ-ერთი გარანტია უნდა გახდეს რაიონული, საქალაქო, სოკრუგო, სოლქო და სამხარეო სასამართლოების არჩევა სახალხო დეპუტატთა ზემდგომი საბჭოების მიერ, აგრეთვე მათი უფლებამოსილების უფრო ხანგრძლივი ვადის დადგენა. მართლმსაჯულების ობიექტურობის, სახალხო მსაჯულთა როლისა და პასუხისმგებლობის გაძლიერების მიზნით მოსამართლეთა მათი რიცხვის გაზრდა სასამართლოში ყველაზე რთული საქმეების განხილვის დროს.

5. ეკონომიკური რეფორმის, სამეურნეო ანგარიშის, თვითმმართველობისა და თვითდაფინანსების დანერგვის პირობებში იქნება იმის საჭიროება, რომ გაფართოვდეს სახელმწიფო არბიტრაჟის უფლებამოსილებანი სახელშეკრულებო დისციპლინის განმტკიცების, საწარმოებისა და კოოპერატივების უფლებათა დაცვის საქმეში, არსებითად გაძლიერდეს იუსტიციის ორგანოების როლი, განმტკიცდეს იურიდიული სამსახურები სახალხო დეპუტატთა საბჭოებში, სამინისტროებსა და უწყებებში, სამეურნეო ორგანიზაციებში.

6. საჭიროა მკვეთრად გაკეთეიროთ პროკურატურის პასუხისმგებლობა, სრულად აღვადგინოთ საპრაკურორო ზედამხედველობის ლენინური პრინციპები, რომელიც მოწოდებულია მკაცრად ადევნოს თვალი კანონების შესრულებას, ეფოდგარონან გაგებასა და გამოყენებას მთელ ქვეყანაში, შეუპოვრად ებრძოლოს სოციალისტური კანონიერების დარღვევებს, ვინც უნდა სჩადიოდეს მათ. ამ მიზანამდე უნდა ემსახურებოდეს პროკურორობის დამოუკიდებლობის შემდგომი განმტკიცება, მათზე ყოველგვარი ზემოქმედებისა თუ მათ საქმეებისაში ჩარევის გამორიცხვა.

7. ჟუდმეე ყურადღებას მოითხოვს მილიციის მუშაობის გაუმჯობესება, შინაგან საქმეთა ორგანოების თანამშრომელთა კულტურისა და პროფესიული ცოდნის ამაღლება, მთ მიერ სოციალისტური კანონიერების უმკაცრესი დაცვა, შრომელთა კოლექტივებთან და მოსახლეობასთან კავშირურთიერთობის განმტკიცება, აქ არსებულ ბოროტმოქმედებათა აღმოფხვრა. დამნაშავეობასთან ბრძოლაში შინაგან საქმეთა ორგანოების შესაძლებლობენი [illegible] ნების მიზნით მიზანშეწონილია სისხლის სამართლის [illegible] თად მასის გამოძიება თავმოყრილი იყოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სამიგბო აპარატში და გამოიყოს იგი დამოუკიდებელ სტრუქტურად, რომელიც არ დაექვემდებარება შინაგან საქმეთა რესპუბლიკურ და ადგილობრივ ორგანოებს, გაიზარდოს გამომძიებელთა პასუხისმგებლობა, განმტკიცდეს მათი საქმიანობის კანონიერების სამართლებრივი გარანტები, გაძლიერდეს საპროკურორო ზედამხედველობა წინასწარი გამოძიებისადმი.

8. კონფერენცია დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს ადვოკატურის, როგორც მოქალაქეებისათვის, სახელმწიფო სამართმობისა და კოოპერატივებისათვის იურიდიული დახმარების გაწევის, სასამართლოში, სხვა სახელმწიფო ორგანოებსა და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში მათი ინტერესების წარმომადგენლობის თვითმმართველობათი ასოციაციის როლის გაძლიერებას. უნდა გადაიხედოს დამტკიცდეს მონაწილეობა წინასწარ გამოძიებასა და სამართალწარმოებაში.

9. გადაიდებელი საქმეა სამართლებრივი რეფორმის კადრებით უზრუნველყოფა, რაც გულისხმობს იმ იურისტების შერჩევას, აღზრდის, მომზადებისა და გადამზადების მწყობრი სისტემების შექმნას, რომლებიც სამეზოდ იგზავნებიან სახალხო დეპუტატთა საბჭოებში, სახალხო მეურნეობაში, მილიციასა და სხვა სამართალდამცავ ორგანოებში. ამ მიზნით უნდა განხორციელდეს უმაღლესი კვალიფიკაციის სამეცნიერო და პედაგოგიური კადრების მომზადების რეორგანიზაცია, აღმოიფხვრას მათი მოწყვეტა პრაქტიკისაგან, გაიზარდოს კომპეტენტურობა სამეურნეო რეფორმის განხორციელებასთან დაკავშირებული სამართლებრივი საკითხების გადაწყვეტაში.

10. სოციალისტური სამართლებრივი სახელმწიფოს ფორმირება, პოლიტიკური სისტემის რეფორმა და მეურნეობრიობის ახალი მეთოდების დანერგვა მოითხოვს ეფექტიან ღონისძიებათა განხორციელებას, რომელთა მიზანია მოსახლეობის სამართლებრივი აღზრდის გარდაქმნა, იურიდიული საყოველთაო სწავლების, როგორც შრომელთა ყველა ფენის, ცენტრში თე ადგილებზე მთელი კადრების მომცველი ერთიანი საერთო-სახელმწიფო, საერთო-პარტიული პროგრამის ორგანიზაცია. სამართლებრივი ლიტერატურა თითოეული საბჭოთა ადამიანისათვის უნდა იყოს ხელმისაწვდომი და საკირო ტირაჟით გამოდიოდეს. საბჭოთა კანონის პატივისცემის, სოციალისტური დემოკრატიზმის კულტურის, დიდი მოქალაქეობრივი აქტიურობისა და პასუხისმგებლობის ჩანერგვაში დიდმნიშვნელოვანი ადგილი უნდა ეკუთვნოდეს საშუალო, პროფესიულ და უმაღლეს სკოლას, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებს, შემოქმედნებით კავშირებსა და სხვა საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს.

11. კონფერენციას მიზანშეწონილად მიაჩნია, რომ სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა, სსრ კავშირის უმაღლესმა საბჭომ და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ საზოგადოებრივი და სამეცნიერო ორგანიზაციების მონაწილეობით ეკვე უახლოეს ხანს შეიმუშაონ და განახორციელონ ჩვენს ქვეყანაში სამართლებრივი რეფორმის კონკრეტული ამოქმედო გეგმა.

ანალიზი — სამაგალითოდ

წელს საქართველოს სსრ სახელმწიფო პრემია მეცნიერებისა და ტექნიკის დარგში მიენიჭა ნიკოლოზ თეგზაძის ნაშრომს — „საინფორმო გეოდეზიის“ ოთხტომეულს. სამწუხაროდ, ღვაწლმოსილი მეცნიერი ვერ მოესწრო თავისი ფუნდამენტური სახელმძღვანელოს ტეშმარიტად საყოველთაო აღიარებას. აი, რა შეფასება მისცეს გამოჩენილმა მეცნიერებმა, პროფესორებმა ფ. ოგლობლინმა და ნ. ვოდოუევმა ამ შრომას: „არ შეეცდებით, თუ ვიტყვით, რომ ნ. თეგზაძის ნაშრომამდე არც საბჭოთა კავშირში და არც საზღვარგარეთ არ გამოქვეყნებულა ასეთი განმაზოგადებელი ნაშრომი. არ შეგვიძლია არ გამოვთქვათ სურვილი რუსულ ენაზე მისი დაუყოვნებლივ გამოცემისა, რათა იგი ხელმისაწვდომი გახდეს სპეციალისტთა ფართო წრისათვის“.

ამ დღეებში ოთხმოცი წელი შეუსრულდებოდა ნიკოლოზ თეგზაძეს — შესანიშნავ მეცნიერს, უმაღლესი სკოლის მოჭირნახულეს და ბუნების დიდ ქომაგს, მოდგამ აქტიური მოქალაქეობრივი პოზიციით გამორჩეულ პიროვნებას.

იგი ქუთაისში დაიბადა და სამუშაო განათლებაც იქ მიიღო. შემდეგ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკური და საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სამშენებლო ფაკულტეტები დაამთავრა. გამრჯე კაცის ოჯახში აღზრდილმა, თავიდანვე შეისისხლხორცა და მთელი სიცოცხლის მანძილზე გაიაზლია შრომის სიყვარული. ცოდნისაკენ სწრაფვამ და დაუშრეტელი ენერგიამ მან თავიდანვე მიიპყრო ცნობილი ასტრონომ-გეოდეზისტის, პროფესორ ა. ბენაშვილის ყურადღება, რომელმაც მეორე ერსის სტუდენტი ასისტენტად აიყვანა პოლიტექნიკური ინსტიტუტის გეოდეზიისა და მარკშეიდერიის კათედრაზე.

ოსტატი არ შეცდარა, მან ზუსტად მიაგნო ადამიანს, რომელმაც შეძლო ღირსეულად გაეგრძელებინა და განვითარებინა მისი დაწყებული საქმე. ა. ბენაშვილის გარდაცვალების შემდეგ, 1941 წელს ნ. თეგზაძე გეოდეზიისა და მარკშეიდერიის კათედრის გამგედ აირჩიეს, რომელსაც სიცოცხლის უკანასკნელ დღემდე ხელმძღვანელობდა.

საქართველოს სსრ მეცნიერების დამსახურებულ მოღვაწეს, პროფესორ ნიკოლოზ თეგზაძეს არ აკლდა საპატო და პრესტიჟული თანამდებობები. იგი იყო უმაღლესი განათლების საკავშირო სამინისტროს გეოდეზიის სამეცნიერო-მეთოდური კომისიისა და სამეცნიერო-ტექნიკური საბჭოს წევრი, ამავე სამინისტროს უმაღლესი სამთო განათლების სამეცნიერო-ტექნიკური საბჭოს წევრი, საკავშირო ასტრონომიულ-გეოდეზიური საზოგადოების საქართველოს განყოფილების პრეზიდიუმის, საკავშირო მეცნიერებათა აკადემიის დედამიწის ქერქის კომპლექსური გამოკვლევის სამეცნიერო საბჭოს, სსრკ სახმწენის სამეცნიერო-ტექნიკური საბჭოს, ბუნების დაცვის რესპუბლიკური საზოგადოების პრეზიდიუმის, ქართული საბჭოთა ენციკლოპედიის გეოდეზიის სექციის თავმჯდომარე...

ნ. თეგზაძემ ახალ პრინციპებზე აკადემ გეოდეზიური პროფილის სპეციალური საგნების პროგრამები და მათ საფუძველზე შექმნა ფუნდამენტური სახელმძღვანელოები. მართალია ტატნური შრომით მან შესძლო „საინფორმო გეოდეზიის“ ოთხმეულის შექმნა, რომელმაც დიდი და დამსახურებული წარმატება მოუტანა მის ავტორს. საკავშირო ყურნალი „გეოდეზია და კარტოგრაფია“ სარედაქციო სტატიაში ასე აფასებდა ნ. თეგზაძის „საინფორმო გეოდეზიას“: „შრომაში განზოგადებულია ავტორის მდიდარი სამეცნიერო-პედაგოგიური და სარეფერენო-საწარმოო გამოცდილება, ნაჩვენებია მისი ღრმა ერუდიცია ცალკეულ გეოდეზიურ დისციპლინებში, მისი უნარი ამ დისციპლინების ერთიან მაპრფიციულებულ კომპლექსად დაკავშირებისა, რაც განსაზღვრავს სპეციალისტის მოდელს. როგორც მეცნიერი და გამოცდილი პედაგოგი, პროფესორი ნ. თეგზაძე სარგებლობს დიდი ავტორიტეტით. პროფესორ ა. ბენაშვილთან ერთად იგი სამართალიანად ითვლება საქართველოში გეოდეზიურ-სამარკშეიდერო სკოლის შემქმნელად“. ადამიანს შეიძლება დაუჯერებლადაც მოეჩვენოს ის ფაქტი, რომ ათივე მაპროფილებელ საგანში ნიკოლოზ თეგზაძე ლექციებს თვითონვე კითხულობდა. კითხულობდა გატაცებით, დაბეგენილი ქართულით, ინვიანი პედაგოგიური ხელოვნებით. მაგრამ ნიკოლოზ თეგზაძე მხოლოდ სამეცნიერო და პედაგოგიური მოღვაწეობით არ შემოფარგლულა. მისი ხელმძღვანელობ ი ი ი ჩატარდა ურთულესი საინჟინრო-გეოდეზიური სამუშაობი, რომლებიც საფუძვლად დაედო ენგურჰესის უნიკალური კაშხალს, თბილისის მეტროპოლიტენს, სპორტის სასახლისა და სხვა მნიშვნელოვან ნაგებობათა მშენებლობას.

ნიკოლოზ თეგზაძის, როგორც დიდი მეცნიერისა და პედაგოგის, აღიარება იყო პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში „საინჟინრო გეოდეზიის“ სპეციალობის გახსნა, კარგადაა ცხობილი, თუ როგორ ზრუნავდა იგი მის მეურვეობაში მყოფი კათედრის შრომისმოყვარე, ნიჭიერი და ზნეობრივად წმინდა ახალგაზრდებით დაკომპლექტებაზე.

იგი არა მარტო გამოჩენილი მეცნიერი და საზოგადო მოღვაწე, არამედ მაღალზეიმბრივი პიროვნება, დიდი მოქალაქე, საოცრად გულისხმიერი და თან უაღრესად პრინციპული ადამიანი იყო.

მრავალმხრივი იყო მისი ინტერესები, არა მარტო მეცნიერული — საზოგადოებრივიც. ახალგაზრდობაში მან პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სასულე ორკესტრი ჩამოაყალიბა, ახლანდელი სახელმოგზეკილი სიმფონიური ორკესტრის წინამორბედი. აი, ნაწყვეტი გიორგი ციცაშვილის მოგონებიდან: მოკარტის „ნანას“ ოდესღაც საქართველოს ინდუსტრიული ინსტიტუტის (როგორც მაშინ ეუწოდებდნი „ზიის“) სასულე ორკესტრი ასრულებდა, და უნდა ითქვას, ჩინებულადაც! მახსოვს, როგორი გაოცებული დავრჩით ჩვენ, ინსტიტუტის პირველი კურსის სტუდენტები, როცა სტუდენტთა თვითმოქმედი ორკესტრის დირიჟორი ვიცანით. ეს იყო ცნობილი პროფესორის, ანდრეა ბენაშვილის ასისტენტი თეგზაძე!“..

ახლაც ხშირად იგონებენ იმ თაობის სტუდენტები, თუ როგორ აიყოლია ახალგაზრდობა ამ მარილაკ დაოუკეელი ენერგიის ტალღა, როგორი ენთუზიაზმით გაამენეს ინსტიტუტის ბაღი (ეს ეხლაც „თეგზაძის ბაღს“ უწოდებენ); როგორ ითავა და დაიარსა ბუნების დაცვის საქალაქო სანერგე, სადაც ასიათასობით ნერგს უსასყიდლოდ ურიგებდა საზოგადოების წევრებსა და ორგანიზაციებს, რა ხალისით მუშაობდა — რგავდა, რწყავდა, ახარებდა ამ ნერგებს.

ქალაქის რომელიმე უბანში ხისთვის ნაჯახის შემოკვრას ისე განიცდიდა, თითქოს მისი გულისთვის მიეყენებინოთ ჭრილობაო, — იგონებს ერთი მისი ნასტუდენტარი, — არავის არასებობი არ ამატებედა ბუნების ხელყოფას, ნამდვილად ბუნების რაინდი იყო.

საოცრად უანგარო კაცი იყო. წლების მანძილზე ინსტიტუტის მთავარი ინჟინრის მოვალოობას ასრულებდა ყოველგვარი გასამრჯელოს გარეშე, საზოგადოებრივი დატვირთვის სახით. ამ დროს მრავალ კარგ წამოწყებას დაედო სათავე, მაგალითად, იმ მახტალაბორატორიის მშენებლობას, რომელიც დღეს წარმატებით მიმდინარეობს. მისი კომპეტენტურობისა და პრინციპულობის წყალობით, ინსტიტუტის მშენებლობა იმ ტერიტორიაზეეე, გაგრძელდა და განიერკო, რომელიც მას ეკავა და ახლაც უკავია (ერთ დროს გეგმაში ჰქონდათ მისი ქალაქგარეთ გატანა).

დიდი სამამულო ომის მძიმე დღეებში ნიკოლოზ თეგზაძე აქტიურ საშეფო საქმიანობას ეწეოდა ევაკოჰოსპიტალში, თოხზე და ბარზე ბუშობდა კახეთის საკოლმეურნეო მინდვრებში და დაუშალელად უფანელებდა თავისი ოფლით მოპოვებულ სარჩოს მძიმე მდგომარეობაში მყოფ კოლეგებს, მეგობრებს, ძალიან ხშირად — უცნობ ადამიანებსაც. თანაადამება და გაკერვებულის მხარმი ამოდგომა მისი ხასიათის უპირველესი თვისებები იყო.

ნახევარსუკუნოვანი მისი ღვაწლი ღირსეულად დაფასდა. ნიკოლოზ თეგზაძე დაჯილდოებული იყო „შრომის წითელი დროშისა“ და „სპატიო ნიშნის“ ორდენებით, მრავალი მედლით.

და მაინც, ამ ადამიანის მთავარი ჯილდო, მთავარი ძეგლი, ალბათ, ის არის, რომ გაუხუნარია მისი ხსოვნა მოწაფეების, კოლეგების, ჩვენი საზოგადოების ხსოვნაში.

თ. ლოლაძე,
საქართველოს ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის რექტორი, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი;

ბ. ბალაბაძე,
საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი.

ვალმოსდილი

კაცი

გუშინ, დღეს, ხვალ

ფაქტი ■ მოვლენა ■ კომენტარი

შეხვედრა მეგობრების ხელოვნებასთან

თბილისი სპეციალურ „ეს კი ბედიდან გადმოვარდა“ დაიწყო სვეტლოლოვსკის დრამის სახელმწიფო თეატრის გასტროლები. მისი ავტორია ჯ. ვასერმანი, რომელმაც პიესად გადაკეთა კ. ტრენის ამავე სახელწოდების რომანი.

ეს არის სახელგანთქმული სასცენო კოლექტივის სასასუნი ვიზიტი თბილისის ა. ს. გრიბოედოვის სახელობის დრამის თეატრის გასტროლებზე, რომელებიც მთავრდება ამ დღეებში ურალის დედაქალაქში. ორი წლის წინათ იქვე დიდი წარმატებით გამოვიდა ოესსოველის სახელობის აკადემიური თეატრი, თბილისში კი სვერდლოვსკის მუსიკალური კომედიის აკადემიური თეატრი.

ამ თეატრების ტრადიციად ქცეული შემოქმედებითი კონტაქტები, გაცვლითი გასტროლები ეესაზღურება ეროვნული კულტურების ურთიერთგამდიდრებას, ჩვენი ხალხების მეგობრობისა და ძმობის განმტკიცებას.

სვერდლოვსკელთა პირველ სპექტაკლზე, რომელიც გულთბილად მიიღო მაყურებელმა, იყვნენ ამხანაგები გ. ა. ანჩაბაძე, ნ. ა. ფიფიაძე, ნ. ა. ჭითანავა და საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის კულტურის განყოფილების გამგე ვ. გ. ლორთქიფანიძე.

▼▼

№ 707 ანგარიშზე

სიკეთის აქცია შეიძლება ეუწოდოთ აგიტმატარებლის „საქართველოს კომკავშირელის“ სამდღიან მოგზაურობას, რომელიც მიეძღვნა XIX საკავშირო პარტიულ კონფერენციას. რესპუბლიკის კომკავშირის ცენტრალური კომიტეტის, საბჭოთა კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის საბავშვო ფონდის საქართველოს განყოფილების წარმომადგენლები, ხელოვნების მოღვაწეები, მათ შორის ანსამბლების „ლაბტისა“ და „მზიურის“ ნორჩი მონაწილეები, ეწევიენენ ბორჯომს, მახარაძეს, ბათუმს, სადაც გამართავენ სპექტაკლებსა და კონცერტებს. მხატვრულ ლატარიაში გათამაშდა თანამედროვე ქართველი მწერლების წიგნები მათი ავტოგრაფებით, ახალგაზრდა მხატვართა ნამუშევრები. გიგიხანა აგრეთვე თბილისის პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლისა და საშუალო სკოლების მოსწავლეთა ნამუშევრების გამოფენა-ეკატონა. მთელი ამონაგები, ფული გადაირიცხა შშობელთა მეურვეების გარეშე დარჩენილი ბავშვების სასარგებლოდ, № 707 ანგარიშზე.

▼▼

საარმიო პლაცზე უფროსკლასელები არიან

— **ჩვენთან** ორი კვირის მანძილზე ყოფნამ ჩვენს თქვენსმაგ წლის ალსაზრდელებს უფრო მეტი სამხედრო ჩვევები შესძინა, ვიდრე დაწყებითი სამხედრო მომზადების გაკვეთილებზე ორწლიანმა სწავლებამ, — მიიჩნია პოდპოლკოვნიკ ილია ქეფხიშვილმ. იგი მეთაურობს ექსპერიმენტულ სამხედრო-სპორტულ ბანაკს, რომელიც ამერიკაკეკასიის წყთულდროშოვანი სამხედრო ოლქის ერთ-ერთი სამხედრო ნაწილის ბაზაზე გაიხსნა.

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილების თანახმად, ასეთი ბანაკები შეიქმნა ქვეყნის სხვადასხვა რეგიონში. მათი ამოცანაა სასარგებლო და აქტიური გახდონ უფროსკლასელთა დასვენება არდადეგების დროს, გამოაწრთონ მომავალი მეომრები, გაიცნონ მათ არმიული ცხოვრება. ჩვენს რესპუბლიკაში შექმნილ ამ პირველ ბანაკში ბავშვები გადიოდნენ სამწყობრო და ფიზიკურ მომზადებას, სწავლობდნენ სროლას, იარაღსა და საბრძოლო ტექნიკას, ცხოვრობდნენ ჯარისკაცულ ყაზარმებში არმიის განაწესით, იღებდნენ ხელისუფლებისა და ტყეიაწამლის გადატანაში.

ᲥᲣᲚᲘᲡᲞᲘᲠᲘ

საკვლევი იუწყება 4 ივლისი

● პაკისტანი

ქენევის შეთანხმებების სანინააღმდეგოდ

კაბული. აქ მიღებული ცნობებით, 20-21 ივნისს ავღანელი კონტრრევოლუციონერებისათვის იარაღის გადაცემის სიდიდესლო კომისიის წევრმა გენერალმა ფაზლი ხაკმა გამართა კონტრრევოლუციური დაჯგუფებების ლიდერთა თათბირები ამერიკის შეერთებული შტატებისა და საუდის არაბეთის დიპლომატიურ წარმომადგენელთა მონაწილეობით.

ეგრეთ წოდებული გარდამავალი მთავრობის“ შექმნის საკითხის განხილვის გარდა, მიღებულია გადაწყვეტილება გააქტიურონ საბრძოლო მოქმედება ავღანეთის მთელ რიგ პროვინციებში, უწინარესად კუნარში, ლაგმანსა და ნანგარჰარში. მოიწონეს აგრეთვე სამშობლოში ტოლოლეთა დაბრუნების დაუშვებლობის დამატებითი ღონისძიებანი, მათ შორის პაკისტანის საზღვრისპირა რაიონების გზებზე კონტროლის გაძლიერების მეშვეობით და ბანაკების დამცველთა რიცხვის ზრდით.

ენენსის ბოლოს ლოგარის პროვინციის „ავღანეთის ისლამური პარტიის“ ბანდების შენიერთეს მიეშალა პაკისტანდან ჩასული დივერსიული ჯგუფი, რომელიც აღპურვილია საყოფაცხოვრებო საგებით შენიღნული „ნაღმი —

● საფრანგეთი

გაფიცვების ახალი სერია

პარიზი. საფრანგეთის „ერ-ფრანსის“ ავიაკომპანიის პილოტებმა და ბორტგამყოლებმა გამოაცხადეს, რომ აწყობენ ხანმოკლე გაფიცვების ახალ სერიას „აერობუს ა-320“ თვითმფრინავების ეკიპაჟების რიცხვის შემცირების წინააღმდეგ პროტესტის ნიშნად. უკვე რამდენიმე თვეა ისინი ეწევიან საგაფიცვო ბრძოლას, რომელიც დღემდე წარმატებით არ დაგვირგვინებულა. კომპანიის დირექციამ არაერთხელ უარყო პროფკავშირთა მიერ წამოყენებული მოსაზრებანი იმის შესახებ, რომ ეკიპაჟების რიცხვის შემცირებას შეიძლება მხოლოდ მოკუჯეს ფრენის უსაფრთხოების დაკვეთეთაა. ახლახან „აერობუს ა-320“ თვითმფრინავს კატასტროფა მოუვიდა საფრანგეთის ქალაქ მიულუზში (ზემო რაინის დეპარტამენტი) საავიაციო დღესასწაულზე სადემონსტრაციო ფრენის დროს. კატასტროფის შედეგად დაიღუპა რამდენიმე კაცი, ასამდე კი დაშავდა.

● ავსტრია

ᲨᲔᲕᲔᲣᲚᲝ ᲛᲝᲕᲚᲔᲜᲐ

ᲕᲘᲔᲜᲐ. უჩვეულო მოვლენა მოხდა კვირას ავსტრიის მთის რაიონებში. ქვეყნის დასავლეთში, 1500-2000 მეტრ სიმაღლეზე მოულოდნელად მოთოვა, რომელმაც რამდენიმე სანტიმეტრი ფენით დაფარა ალპური მდელოები, დასახლებული პუნქტების ქუჩები, გზები. ეს მოვლენა იმდენად იშვიათია შუა ზაფხულში, როცა სიცხე ხშირად 30 გრადუსს აღემატება, რომ ამან ბნეშვნელოვანი სიძნელეები შეუქმნა საავტომობილო ტრანსპორტს. საგზაო სამსახურმა გამოაცხადა, რომ მსუბუქი და სატვირთო ავტომობილების მოძრაობა მთის ზოგიერთ გზაზე შეიძლება „მხოლოდ საფრთხილის საკრით ზომების დაცვით“.

● ბელგია

მასობრივი შეტაკება

ᲑᲠᲘᲣᲡᲔᲚᲘ. გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკისა და ბელგიის „მოტორზეხვლაზე“ ხულგეგმმა მასობრივი ცემა-ტყეპა მოაწყვეს ბელგიის დასა ფრანკორშანში (ლიეჟის პროვინცია), სადაც მიმდინარეობს საერთაშორისო მოტორბოლები „გრან პრი მოტო“. საათნახევარი დასჭირდა აქ მოყვანილი პოლიციისა და ეანდარმერიის დიდ ძალებს, რათა კიკშანტრანსპორტიორებისა და წყალსატაცორიკენის მეშვეობით გიერეკათ მოიხუბარები. როგორც ქალაქ ვერვიეს სამეფო პროკურორი იუწყება, 5 ეანდარმი და დაახლოებით 20 ხულიგანი შეტაკების დროს დაშავდა და პოსპიტალში მიიყვანეს. 32 კაცი დაპატიმრებულია. პროკურატურის ოფიციალურ კომუნიკეში აგრეთვე ნათქვამია, რომ ფრანკორშანსა და ახლომდებარე საკურორტო ქალაქ სპაში პოლიციელებმა ალრიცხეს მოტოციკლეტების დაახლოებით 40 ქურდობა. მოტორბოლების ტრასის ზონაში მდებარე დასახლებული პუნქტების ქუჩებს დღეიმის განმავლობაში პატრულობენ ეანდარმერიისა და პოლიციის რაზმები.

ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲜᲘᲙᲘᲡ ᲚᲔᲜᲢᲘᲓᲐᲜ

● **ᲑᲘᲠᲣᲗᲘ.** ლიბანის ავიაკომპანიის თვითმფრინავების ეკიპაჟებმა დაიწყეს 25-დღიანი გაფიცვა. მფრინავთა შემადგენლობა კომპანიის ადმინისტრაციისაგან მოითხოვს მიიღონ დამატებითი ზომები ფრენის უშიშროების უზრუნველსაყოფად.

● **ᲓᲔᲚᲘ.** პაკისტანის ჯარები განაგრძობენ ინდოეთის მიმართ მტრულ მოქმედებას ჯამუსა და ქაშმირის შტატში კონტროლის ხაზის რაიონში. როგორც საინფორმაციო სააგენტო იუწყება, პუნნის სასაზღვრო ოლქის სამ სექტორში ბრძოლა ალრცხეს ინდოეთის ტერიტორიას. პროფაკიცული ცეცხლი, რომელსაც უშენენ პაკისტანის ჯარისკაცები, სხვადასხვაგვარი ინტენსიურობით გრძელდება 23 ივნისიდან. ინდოეთის ჯარები იძულებული არიან ცეცხლითვე უპასუხონ.

ᲛᲮᲐᲢᲕᲠᲘᲡ ᲙᲝᲛᲔᲜᲢᲐᲠᲘ

„ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲘᲡ შეერთებული შტატების პროგრესული საზოგადოებრიობა მოითხოვს დაწერილებით გამოძიების ფედერალური ბიუროს სამმართველობა საფრთხილ ოპერაციებზე“ („ვაშინგტონ პოსტი“).

**ᲐᲛᲔᲠᲘᲙ

გამართლებული იმედები და პერსპექტივები

სათეატრო ფესტივალს განსაკუთრებულ ელფერს აძლევს ხოლმე მოულოდნელი, სითამამით გამორჩეული სპექტაკლები. ასეთი წარმოდგენები საზეიმო განწყობილებას ბადებს. თავიდან მაყურებელი შეიძლება გოლიღს კიდეც, მაგრამ შემდეგ იგი თანდათანობით უახლოვდება სპექტაკლს, ბოლოს კი გახარებული დიდხანს, სიამოვნებით უმართავს ოვაციებს მსახიობებსა და დამდგმელ ჯგუფს. ასე მოხდა ფოთის ვალერიან გუნიას სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრის სპექტაკლს — შექსპირის „ზაფხულის ღამის სიზმრის“ წარმოდგენის დროს.

საფესტივალო აფიშაში ფოთის თეატრი წარმოდგენილი იყო ერთ ანუ „სარდაფით“. რეჟისორ ო. ცერაძის ამ დადგმას სპეციალისტებმა თავის დროზე მაღალი შეფასება მისცეს და ფესტივალის მესეფრთაც მიიჩნიეს, რომ თეატრს ხსენებული ნამუშევარი უნდა ჩამოტანა. ეაგრამ პირველი სითამამე და სიუჟარიზი ის გახლდათ, რომ მოულოდნელად თეატრმა გადაწყვიტა „ზაფხულის ღამის სიზმრის“ პრემიერა სწორედ ფესტივალზე გაემართა. ეს გარკვეულ რისკთანაც იყო დაკავშირებული, ვინაიდან ყველა მონაწილემ, ასე ვთქვათ, გათამაშებული სპექტაკლები ჩამოიტანა: ზოგიერთი მათგანი კი უკვე რამდენჯერმე იყო თბილისში ნახვენები.

შექსპირის ეს უბრწყინვალესი, შესაძლოა ყველაზე პოეტური კომედია თეატრმა მუსიკალურ ანაზრი გადწყვიტა. დასაწყისში მაყურებელმა უნდობლობა გამოუცხადა დამდგმელი ჯგუფის ამ ჩანაფიქრს, ასე ვთქვათ, მეორე სითამამეს. ეს ალბათ, გაჯიჯურებული ექსპოზიციის გამოც მოხდა. ინსტრუმენტული ანსამბლის გამაყურებელნა ხმებმა დადაფარა სიმღერაც და დიალოგიც, ხოლო სასიმღერო ტექსტებმა, რომელიც მსახიობ ნოდარ მახარაძეს ეკუთვნის, თავისი ხარისხით ძალზე საეჭვო შთაბეჭდილება დატოვეს. თეატრმა ამაზე სერიოზულად უნდა იფიქროს, რათა ეს მხარე უსათუოდ გამოაკეთოს.

ბოლო ხანებში, ჩვენში დაავიწყდათ და ყველა საშუალებას ხმარობენ, შექსპირის ნაწარმოებების განხორციელებისას მიჩქმალონ მისი განუმეორებელი პოეტური ფრაზა, რომელიც მარგალიტებივით უნდა იფრქვეოდეს სცენიდან. შექსპირი უპირველესად პოეტია, ხოლო მისი დრამატურგია უმაღლესი პოეზიაა.

რაც შეეხება ფოთის თეატრის იმ გადაწყვეტილებას, რომ მუსიკალური სპექტაკლი შეექმნათ, ამას თავისი გამართლება აქვს. წარმოდგენენ ზღვისპირა ქალაქის თეატრი, სადაც თვეში ორ-სამჯერ ათასი ჯერის საკონცერტო კოლექტივი გამოდის — გაგიერბელი მუსიკალურ პაუზებს მორის ხარად იყო ჩართული წარმოდგენის მსვლელობაში და შექსპირის პოეტურ გამოსთქმებს სიამოვნებით აღიქვამდა. თვით მსახიობთა შესრულებას მთელი სპექტაკლის მანძილზე არ მოაკლებია ტემპერამენტი, ემოცია და თავისი სპექტაკლი გამეტაცების შეგრძნება. ამ სიყვარულით, ფთფრიაკებით, სიზმრისეული ხალვებით აღსავსე ნაწარმოებში მოულოდნელი სისავსით გამოჩნდა მთელი კოლექტივი და, რაც მთავარია, ახალგაზრდობა, რომელიც მოწყურებელია ასეთ მდიდარ დრამატურგიულ მასალას.

შესანიშნავი იყო სცენა მერო ბოქმედიანის, რომელსაც პროზითად დაკარგული სიყვარულის ძიებას დავარქმევთ. ათეული ახალგაზრდების: ელენეს, ჰერმიას, ლისანდრეს, დემეტრიოსის, შემსრულებლები თამარ კეკენაძელია, ია ღამბაშიძე, ლეკან ფიქრაძე და ზურაბ დონოფოლაძე მთელი არსებით მინდობილნი იყვნენ შექსპირის გენიას და მათმა ენერგიულ გაბედულებამ დიდი სიამოვნება მოგვგვარა. შთაბეჭდავია ტაის მეფის ობერონის როლის შემსრულებლის შალვა ლიპარტელიანის დამოკიდებულება თავის გმირთან.

მესაგე სითამამე, რომელსაც სავსებით ვუშრნებთ ავტორს, ეს არის იმპროვიზაციული ნაკადის შემოტანა სპექტაკლის ფინალში — რეჟისორ ოთარ ცერაძისა და მსახიობების — ბიძინა მიქაუტაძის, ნოდარ ბაკალავასა და აკეტა სანდრე ნოდიას მიერ შემოთავაზებულმა სცენებმა სპექტაკლს ეშმარიტად ზეიმური ელფერი შეესინეს. ტექსტი, ხასიათი, პლასტიკა, იუმორი — ყველაფერი ეს ერთმანეთში გაზავებული ქმნიდა ჰარმონიულ სანახობას და ამ სცენებისადმი გულგრილი არავინ არ დარჩენილა.

ფესტივალის ერთ-ერთ დამაგვირგვინებელ აკორდად აღელვრდა ბორის გ. ერისთავის სახელობის სახელმწიფო თეატრის ნამუშევარი — ო. ერისთავის „ჯერ დაიხოცენენ, მერე იქორწინეს“. მაყურებელს უყვარს კომედიდა მთ უმეტეს ვოდე